KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50
Pusei Metų:
Amerikoje $1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75
Apskelbimų kainų klauskite laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 32 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, AUGUST, RUGPIUČIO 8 D., 1945 M. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Atskiro Numerio Kaina 6 centai. | METAI XL

NAUJA BOMBA NAIKINA JAPONIJOS MIESTUS

Greitu Laiku Baigsis Karas Su Japonija

Amerikiečiai vartoja naują milžiniško pajėgumo bombą—Japonijai gresia visiškas sunaikinimas—MacArthur paskirtas Japonijos fronto vadu.

Prezidentas Truman ir Anglijos premjeras C. Attlee pirmadienį paskelbė pasauliui didelę naujieną: Amerikos bomberiai praeitą šekmadienį pavakarėj pirmą kartą panaudojo Japonijai daužyti naują, milžiniškos galybės bombą, vadinamą "atominę bombą." Naujoji bomba sprogsta su 2,000 kartų didesne jėga, kaip pati didžiausioji šiame kare vartota bomba (22,000 svarų anglų bomba, vadinama "Grand Slam"), arba jos sprogimo jėga yra lygi 20-čiai tukstančių tonų TNT sprogstamos medžiagos jėgai.

Naujoji bomba buvo padirbta bendradarbiaujant žymiausiems Amerikos, Anglijos, Danijos ir kitų šalių mokslininkams. Visi tyrinėjimai, žaliavų perdirbimas, specialinių dirbtuvių įrengimas ir paskutinieji bandymai su naująja bomba atsibuvo Amerikoj, musų šalies pinigais ir Amerikos mokslininkams vadovaujant. Naujos bombos išradimas ir padirbimas kainavo 2 bilionu dolerių. Slaptose dirbtuvėse Amerikoje per kelis metus dirbo 125,000 žmonių. Jie pastatė ištisas naujas dirbtuves, laboratorijas ir sudėtingas mašinas, kurios buvo naudojamos bandymams ir naujos bombos padirbimui. Dabar naujų bombų gamyboj dirba 65,000 žmonių.

Naujoji, "atominė" bomba buvo išbandyta pirmą kartą š. m. liepos 16 d. dykoje vietoje, Naujosios Meksikos valstijoje. Ji sprogo su tokia jėga, kad 250 mylių nuo sprogimo vietos langai drebėjo, o 10,000 jardų nuo sprogimo vietos žmonės buvo pergriauti ant žemės. Pereitą sekmadienį naujoji bomba buvo numesta ant Japonijos miesto Hiroshima. Po bombos sprogimo Hiroshima paliko apgaubta debesimis dumų ir dulkių, todel stebėjimas iš oro sprogimo pasekmių nebuvo galimas. Bet nuostoliai turi buti milžiniški. Hiroshima yra didelė japonų armijos bazė ir uostas.

Apie atominę bombą mokslininkai pradėjo galvoti dar prieš šį karą. Tarp įvairių šalių mokslininkų ėjo lenktynės, katrie pirmieji praktikoje išspręs "atomo skaldymo" paslaptį. Vokiečiai darė tyrinėjimus ir naciai vis gąsdino pasaulį su savo "slaptuoju ginklu," bet naciai susilaukė galo pirm negu jų mokslininkai išsprendė tą uždavinį. Naujosios bombos žaliuoji medžiaga yra uranumas, mineralas randamas Kanadoje, Belgijos Kongo kolonijoj Afrikoj ir Vokietijoj.

Japonija dabar stovi prieš rustų pasirinkimą: arba ji bus sugriauta visai į nieką, arba ji tuoj pasiduos.

Amerikos vyriausybė paskyrė generolą MacArthurą vyriausiu Japonijos fronto vadu. Jo vadovybėj bus daroma invazija, jei toki bus rasta reikalinga daryti po suardymo visų japonų miestų, uostų, susisiekimo kelių ir pramonės.

Su atomų bomba žmonijos istorijoj pasirodė nauja jėga, kuri galės buti panaudota žmonijos išnaikinimui, arba naudingam darbui. Mokslininkai dar tebespėlioja, kokias milžiniškas galimybes slepia savyje naujai surasta ir žmogaus pakinkyta gamtos jėga.

MAŽI NEPATENKINTI POTSDAMO DALYBOMIS

Potsdamo konferencijoje tarimu reparacijas gauna Rusija ir didžiosios demokratijos. Rusai iš savo dalies žadėjo numesti kokį kaulą Lenkijai, o Anglija ir Amerika žadėjo dalintis su kitais nuskriaustais. Norvegijoj, Olandijoj ir Belgijoj reiškiama nepasitenkinimo, kad mažųjų valstybių visai nebuvo atsiklausta dalybose.

LAVALIS SAKOSI IŠ-GELBĖJĘS BLUMĄ

Liudydamas Peteno byloje francuzų kvislingas Lavalis sakosi išgelbėjęs Blumo ir Reynaud gyvybę nuo nacių, kurie norėję juos nužudyti. Lavalis sakosi nieko nežinojęs apie nužudymą Mandelio ir buvusio ministerio Jean Zay. Jis giriasi bandęs išvaduoti ir E. Herriot iš nacių kalėjimo, bet tas jam nepavykęs.

MARŠALAS ROMMELIS PATS NUSIŽUDĖ

Maršalo Rommelio sunus pareiškė amerikiečiams, kad jo tėvas pats nusižudė, nes buvęs įpainiotas į pasikėsinimą prieš Hitlerį 1944 m. liepos 20 d. ir butų turėjęs stoti už tai į teismą. Jis anksčiau buvo sužeistas, bet jau buvo pasveikęs.

Valstybės sekretoriaus padėjėjas J. C. Grew užginčijo paskelbtas žinias, kad Amerika duos Anglijai nuo 3 iki 5 bilionų dolerių paskolos. J. C. Grew sako, kad vyriausybė dar neprašė kongreso tokią paskolą patvirtinti.

KAI JAPONŲ NUSIŽUDĖLIS PATAIKĖ Į LAIVĄ...

Ši nuotrauka parodo Amerikos karo laivą "Nevada," kuomet jį smogė japonų nusižudėlis orlaivis. Priešas žuvo, bet musų laivui pridarė didelių nuostolių — visas dėnis suardytas.

Buchenwalde nužudė 700,000 žmonių

Amerikos karo departamentas praneša po ilgų tyrinėjimų, kad Buchenwaldo koncentracijos stovykloje prie Weimaro nuo 1933 metų iki amerikiečių atėjimo naciai iššudė 700,000 žmonių. Buchenwaldas buvo viena iš daugelio nacių stovyklų, kur žmonės iš visos Europos buvo vežami ir žudomi. Atsakomingieji už nacių stovyklų žiaurumus ir žmonių naikinimus bus teisiami. Apie Buchenwaldo stovyklą "Keleivyje" prieš dvi savaites buvo įdėtas vieno lietuvio kareivio laiškas.

TRIJŲ KLAUSIMŲ NEGALĖJO IŠSPRĖSTI

Iš Washingtono praneša, kad trys svarbus klausimai buvo svarstomi Potsdame, bet jų nebuvo galima išspręsti. Tai buvo Dardanelų klausimas, Italijos kolonijų likimas ir atitraukimas kariuomenės iš Irano. Pirmus du klausimus kėlė rusai, Anglija ir Amerika juos atmetė, o atitraukti kariuomenę iš Irano siulė anglai, rusai nesutiko.

LIETUVOS KUNIGAI PERKA ORLAIVĮ

Bolševikų spauda praneša linksmą žinią, kad Lietuvos katalikų kunigai perka raudonajai armijai vieną orlaivį. Jau šių metų pradžioje kunigai turėjo surinkę tam garbingam tikslui 50,000 rublių. Vienas lietuvis bolševikas čia Amerikoje, didelis teologijos žinovas, prie tos žinios pridėjo savo paaiškinimą, esą "kiek viena valdžia iš dzievulio," o todel ir katalikų kunigai neatsisako paremti raudonąją armiją, ypač, kai NKVD agentai su revolveriu paprašo "aukos."

ANGLAI SUGAVO A. HITLERĮ

Anglai prieš kuri laiką suareštavo A. Hitlerį, bet pasirodo, kad tai buta Aloizo Hitlerio, Adolfo brolio, tik ne iš vienos motinos. Aloizas anglams atrodė visai nebaisus ir jie jį vėl paleido.

Hitlerio brolis Aloizas buvo kadaise vedęs vieną airę ir su ja susilaukė sunaus. Vėliau jis su ta žmona išsiskyrė ir ji atvažiavo į Ameriką, kur jos sunus tarnauja Amerikos kariuomenėje. Pats Aloizas laikė Berlyne saliuną.

FRANCO IŠGĄSTYJE DEL POTSDAMO

Generalisimo Franco sukvietė nepaprastą savo ministerių pasitarimą del Potsdamo konferencijos pasmerkimo jo režimo. Potsdamo nutarime sakoma, kad Franco valdoma Ispanija negalės buti priimta į naująją Tautų Sąjungą. Tas, be abejonės, pagreitins Franco diktaturos galą Ispanijoj. Bet diktatorius tikisi dar išgelbėti savo valdžią.

ARKIV. JALBRZYKOWSKI IŠVEŽTAS Į VARŠUVĄ

New York (LAIC) — Agenturos "KAP" pranešimu, Vilniaus arkiv. Jalbzykowskis, kurs vokiečių okupacijos metu buvo uždarytas Mariampolės vienuolyne, dabar esąs išvežtas į Varšuvą. Traukiniui praeinant pro Baltstogę, stotyje buvę susirinkę šimtai lenkų. Ark. Jalbrzykowski šiuo metu turi 69 metus ir yra liguistas žmogus. Kaip žinome, jam pareigų eiti nebegalint, Vilniaus arkivyskupo pareigoms popiežius buvo paskyres lietuvį arkiv. M. Reinį.

Gailestingumo laivas vežė ginklus

Gen. MacArthur štabas praneša, kad jurose buvo pagautas japonų Raudonojo Kryžiaus laivas, kurs turėjo leidimą gabenti sužeistus kareivius ir vaistus. Patikrinus pasirodė, kad laivas gabeno amuniciją ir ginklus, o "sužeistieji kareiviai," pasirodė visai sveiki, tiktai subandažuoti, kad jie atrodytų ligonys. Laivas atgabentas į amerikiečių valdomą uostą.

ŠVEDAI UŽBĖGO UŽ AKIŲ

Švedai sudarė prekybos sutartį su Argentina, pagal kurią švedai statys Argentinai žemės ukio mašinas, o mainais gaus maistą. Švedai galėjo sudaryti tokią sutartį ir užbėgti Amerikai ir Anglijai už akių todel, kad tos šalys dar negali eksportuoti daug žemės ukio mašinų.

STALINAS "SU DIEVO PAGELBA"

Prezidentas Truman pakvietė Staliną atvykti į Washingtoną, jei kada vėl bus koks nors "trijų didžiųjų" susitikimas. Stalinas į tai atsakė, kad "su Dievo pagelba" jis gal ir atvyksiąs. Jokio susitarimo del naujo trijų didžiųjų susitikimo nebuvo padaryta, kalbėta tiktai, jei toks susitikimas butų kviečiams, tai jis gal įvyktų Washingtone.

UŽDRAUDĖ AMERIKOS FILMAS PRAHOJE

Čechoslovakijos valdžia uždraudė rodyti Prahos muvių teatrose Amerikos filmas. Sako, tos filmos yra nedraugiškos rusams. Vietoj amerikoniškų filmų dabar Čechoslovakijoj rodomos rusų filmos.

Potsdamo Konferencija Baigta, Priėmė Svarbius Nutarimus

Vokietijos sunkioji pramonė panaikinama—Baltijos šalys pripažintos Rusijai—Potsdamas buvo Teherano ir Jaltos tąsa.

Svarbiausieji "trijų didžiųjų" nutarimai yra tokie:

1) Įkuriama Užsienių Reikalų Ministerių Taryba, į kurią įeina Amerikos, Anglijos, Francijos, Kinijos ir Rusijos ministeriai. Ta "taryba" turi paruošti taikos sutarčių projektus taikai su Italija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Suomija. Ji turi rinkti medžiagą busimos taikos sutarčiai su Vokietija. Taryba sprendžia ginčijamus sienų klausimus. Nutarime nesakoma, kaip ta "taryba" priims savo tarimus, bet, matomai, ji turės daryti sprendimus vienbalsiai.

2) Vokietijos klausime nusistatoma: a) išrauti nacizmą ir militarizmą. Remti demokratiškas idejas vokiečių gyventojų tarpe. Per vietos savivaldybes ir atskiras sritis demokratiškais rinkimais eiti prie sudarymo vokiečių vyriausybės. Kol kas Vokietija bus valdoma per bendrą kontrolės komisiją, bet kaipo ekonovinis vienetas, "kiek tai praktiškai galima," vokiečių gyventojai turi buti lygiai traktuojami visose okupuotose srityse.

b) Vokiečių pramonė bus griežtoje sąjungininkų kontrolėje. Karo, arba sunkioji pramonė bus panaikinta, ukis decentralizuotas. Vokiečių gyvenamas lygis neturi buti aukštesnis, kaip vidutinis Europos gyvenimo lygis, bent pereiname laikotarpyje, kol bus išrištas "bevičių žmonių" grąžinimo reikalas.

c) Vokietija turi mokėti reparacijas pagal visas savo išgales. Reparacijoms imama Vokietijos pramonė ir kapitalai užsieniuose. Rusams leidžiama pasiimti pramonės mašinos ir kitoks turtas iš jų srities. Iš savo grobio rusai duoda dalį atlyginti Lenkijos nuostolius kare. Anglai ir amerikiečiai ims atlyginimą iš vakarinės Vokietijos dalies. Rusai virš savo dalies Vokietijos rytuose, gauna 25% sunkiosios pramonės mašinų iš vakarinės Vokietijos, 15% mainais į rytinės Vokietijos duoną ir maisto produktus, o 10% be jokio išlyginimo. Bendrai, rusai gauna virš 50% visų reparacijų.

d) Rusijai pripažįstama Karaliaučius ir rytinė Rytprusių dalis. Sovietų Rusijos siena nukeliama į vakarus, iki Gdansko įlankos rytinės dalies šiaurėje ir iki Lietuvos ir Lenkijos sienų susitikimo pietuose. Tuo patim Lietuva pripažįstama Rusijos dalimi.

e) Nubausti greitai karo kriminalistus.

3) Rusai siulo pripažinti visoj Austrijoj jų pastatytą Austrijos vyriausybę; Anglija ir Amerika sutiko klausimą svarstyti.

4) Lenkijos klausime Anglija ir Amerika užgiria Varšuvos "naująją" valdžią, tiki Maskvos pažadams, kad Varšuvoj bus "laisvi" rinkimai, pripažįsta Lenkijai teisę iki taikos konferencijos valdyti buvusias vokiečių žemes iki Neisės ir Odros upių, o vienintelė garantija busimų laisvų rinkimų yra ta, kad į Lenkiją galės vykti Amerikos ir Anglijos spaudos atstovai ir stebėti, kaip ten eina rinkimai.

5) Ateityje numatoma įsileisti į Jungtinių Tautų Organizaciją Italiją ir kitas užkariautas šalis, išskyrus Vokietiją. Ispanijai kelias uždaras į tą organizaciją.

6) Bus kalbama apie pertvarkymą sąjungininkų kontrolės Bulgarijoj, Rumunijoj ir Vengrijoj. Apie Jugoslaviją—nė žodžio.

7) Vokiečiai gyventojai iš Lenkijos, Čechijos, Vengrios ir Rytų Prusijos gali buti iškeliami į Vokietiją, bet tas turi buti daroma ne kartu, žmoniškose sąlygose ir pranešus iš anksto sąjungininkų kontrolės komisijai Berlyne.

8) Apie Japoniją nė žodžio, bet generalinių štabų atstovai kalbėjosi apie "militarinius klausimus, kurie yra bendras visų interesas," o tai gali buti tik karas su Japonija.

Paliko neišrišti klausimai del atitraukimo kariuomenės iš Irano, del rusų-turkų ginčo, del Vokietijos sienų Vakaruose. Išspręsti tie klausimai, kur Amerika ir Anglija sutiko su Rusijos reikalavimais.

BUS PERTVARKYTAS VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS

Valstybės departamentas žadama vėl pertvarkyti, kada sekretorius J. F. Byrnes grįš iš Potsdamo. Numatoma, kad valstybės sekretoriaus padėjėjai, McLeish ir Rockefeller ir, gal but, Grew pasitrauks iš užimamų vietų. Pertvarkymas turės įvykti iki rugsėjo pradžios, kada įvyksta Londone pirmas penkių užsienių reikalų ministerių "tarybos" posėdis.

APŽVALGA

AR VERTA BUVO VAŽIUOT Į "ĮVYKINTŲ FAKTŲ" KONFERENCIJĄ

Trys Didieji Potsdame patvirtino visą tą, ką Rusija ir be jų laiminimo Europoje darė. Jie pripažino Rusijai teisę imti Vokietijos pramonės mašinas, ką rusai ir taip jau darė. Jie tik pridėjo rusams ir iš Amerikos bei Anglijos užimtos dalies. Trys Didieji patvirtino "įvykintus faktus" Lenkijoje, iš sąjungininko Lenkijos padarė Rusijos vasalą. Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Suomija ir Austrija palieka, kaip ir buvusios, tik jų priklausomybė nuo Rusijos tapo "trijų" patvirtinta. Baltijos šalys, Lietuva, Latvija ir Estija, tyliai buvo pripažintos Rusijai. Apie sąjungininką Jugoslaviją Trys Didieji nesiteikė net prisiminti, kaip ir apie Baltijos šalis.

Vadinasi, Trumanas ir Churchillas-Attlee važiavo į Potsdamą patvirtinti tą, ką rusai jau darė ir daro, visai jų neatsiklausę. Ar verta buvo važiuoti? Ar nebuvo galima pasiųsti Stalinui telegramą ir pasakyti: "Sutinkame, tik pranešk, ko nori." Butų visiškai užtekę ir butu pigiau kaštavę.

Vienas Bostono laikraštis "Record" išreiškia tokią teisingą nuomonę apie Potsdamo įvykintų faktų biznį:

"Jei buvo nors koki intencija Potsdame pritaikinti tarptautinį teisingumą bejėgių sąjunginių interesuose, nekalbant jau apie sumuštus priešus, tai iš to nič nieko neišėjo."

LIETUVIAI IR BONŲ PIRKIMAS

"Tėvynė" paduoda žinių, kiek New Yorko valstijos lietuviai yra išpirkę karo bonų per visus septynius karo paskolų vajus. Gaunasi gana įspudinga suma. Štai

Pirma Paskola	.....	$1,200,000
Antra "	....	1.412,000
Trečia "	....	1,047,000
Ketvirta "	....	1,406,000
Penkta "	....	1,614,430
Šešta "	....	1,652.000
Septinta "	....	1,686,335

"Visó per septynias karo paskolas New Yorko valstijos lietuviai Karo Bonų Lietuvių Komitete užsirašė už $10,017,765. Bet tai tik New Yorko valstijos lietuvių..."

Mes pridėtume "tiktai New Yorko ir vien tiktai užregistruotų pirkimų." Jei kitų valstijų lietuviai butų stengęsis registruoti išperkamus bonus, visi Amerikos lietuviai galėtų pasirodyti tikrai su rimta suma.

ANGLIJOS RINKIMŲ PASEKMĖS

Brooklyno "Amerika", aptardama Anglijos rinkimų padarinius Europoj, reiškia įdomias pažiuras. Ji sako:

"Del komunizmo pavojaus Anglijoje, tik tiek galima pasakyti, kad jo visiškai nėra. Tai grynai vaizduotės sukurtas vaiduoklis.

"Darbiečių laimėjimas Anglijoje gali buti ir bus tas barjeras, kuris sulaikys komunizmo slinkimą į vakarus. Dabar, kai Anglija valdė konservatai, reta kita Europos vaistybė, atsikėlusi iš karo griuvėsių ir socialinių reformų reikalinga, galėjo tikėtis iš Anglijos konservatų paramos ir pagelbos, todel jos telkėsi prie komunistinės Rusijos, kuri nesigailėjo bent moralinsė pagelbos.

"Angliją dabar valdant darbiečiams, visos kitos Europos valstybės, kurios turi realistines vyriausybes, dabar telksis prie Anglijos, nes nėra jokios abejonės, kad Anglijos darbiečiai jiems duos ne tik moralinę, bet ir materialinę pagelbą. Negana to, jas jungs vienas tikslas ir vienodos problemos.

"Visai neabejojama, kad galvojantis Anglijos vidurinis luomas suprato, kad kievienam laikotarpiui reikalingas kitas rubas, kiekvienai ligai kitoks gydymas ir kitoks vaistas, dažnai ir kitas gydytojas."

Į UŽDARĄ PASAULĮ PAŽVELGUS

Rusų armijos okupuoti kraštai yra aklai uždaryti. Kas ten darosi, kaip žmonės gyvena ir vargsta, žinių ateina labai mažai. Bet kartais uždanga prasiskleidžia. Taip buvo Berlyne, o dabar ateina žinių ir iš Austrijos, kuri skaitoma lyg ir išvaduota šalis. Rusų valdymo budai Austrijoj atrodo tokie pat, kaip Vokietijoj. Bostono "Globe" korespondentas L. M. Lyons savo aprašyme kelionės į Austriją tarp kitko sako:

"Rusų konvojai iš kaimiškų vežimų, prikrautų šieno, baldų, krosnių ir patalinės, tiesiasi kelkais. Paskui lengvuose vežimuose su gerais arkliais važiuoja karininkai. Rusų kariuomenė ima sau (help themselves) grudus, šieną, džiovintą ar žalią, ir vietomis varosi sau galvijus. Veik šimtą mylių mes pravažiavome ir niekur nematėme rusų motorinio vežimo. Pagaliau pamatėme motorciklą ir vėžau vieną sunkvežimį su dieselio motoru...

"Moterys sako, kad gyvenimas Vienoje joms yra saugesnis, kaip kaimuose, bet jis vis dar nėra saugus. Miestuose ir kaimuose moterys pasakoja apie atsitikimus, kuriuos man teko girdėti ir Berlyne...

"Visuose kaimuose, kur tik yra aikštė, dideli Stalino paveikslai ir raudonos vėliavos puošia namų sienas. Tats pats matyti Vienoje daugelyje gatvių, bet čia dar pridėta paveikslai, kurie garbina kazoką su jo arkliu, ar rusų pėstininką."

Ta pati istorija: rusai plėšia gyventojus, moterys yra gvaltavojamos, o mainais Stalinas atveža "išvaduotėms" žmonėms savo paveikslų ir propagandos. Propagandos tikslais Stalinas vadina raudonarmiečius "Europos kulturos gynėjais," bet praktikoje tie gynėjai "help themselves" pirmon galvon. Stalino čekistai dirba ne taip viešai, kaip ištvirkinti raudonarmiečiai, jų patamsių darbai paaiškės, jei iš viso paaiškės, tik vėliau.

VERSALIS BUVO VAIKŲ ŽAISLAS

Kiek rašalo išliejo ir žodžių išbarstė visokie geri žmonės bepeikdami Versalio taiką. Ji buvo apšaukta neprotinga, žiauri, nežmoniška ir, žinoma, nedemokratiška. Daug Versalio taiką seiliojo ir visų šalių komunistai, o kai Rusija su Vokietija dar bičiuliavosi ir bendromis jėgomis užmušė Lenkiją, Molotovas skelbė pasauliui, kad vienas "Versalio benkartas" yra pribaigtas.

Dabar, Rusijai vadovaujant, jei tik nepasakyti diktuojant, didžiosios demokratijos pritarė Potsdamo taikai, apie kurią vienas Amerikos spaudos atstovas, Vokietijos ir Europos žinovas, L. P. Lochner, šitaip sako:

"Palyginus su pergalėtai Vokietijai dabar uždėtomis sąlygomis, Versalio taika atrodo tiktai vaikų žaislas..

"Sovietų Rusija iškyla, kaipo dominuojanti Europos galybė."

Tais žodžiais pasakyta viskas apie Potsdamą. Vokietija pašalinta labai radikališkai, o jos vietą užėmė Rusija. Anglija ir Amerika Europos klausimuose veik neturi balso, ar del kokių tai vidaus ar karo politikos sumetimų, to balso nekelia. Toki yra "po potsdaminė" Europa — demokratijų išduota, Rusijos pajungta.

PREZIDENTAS TRUMAN ANT LAIVO

Belgijos pakrašty, Amerikos prezidentas Truman žiuri nuo skraiduolio "Augusta" į besiartinantį sausžemį

Atpirkimo Ožys

Senovės žydai turėjo paprotį daryti per metus kartą visuotiną atgailą už papildytas nuodėmes. Tą dieną jie pasiimdavo ožį, išeidavo su tuo gyvulėliu į dykumą ir ten atlikdavo tokią ceremoniją: Vyriausias rabinas sukraudavo ant ožio kupros visas žmonių nuodėmes ir pasiųsdavo tą niekuo nekaltą keturkojį gyvulį į dykumą, kur jį šakalai ir panašųs žvėrys papiaudavo, o nusidėjėliai dvikojai grįždavo namo pasilengvinę nuo savo nuodėmių naštos, ir pradėdavo griešyti iš naujo.

Panašią ceremoniją šias dienas atliko Amerikos komunistai New Yorke. Jie susirinko į šavo konvenciją, sukrovė ant vieno atpirkimo ožio, Earl Browderio, visas nuodėmes ir pasiuntė tą buvusį vadą į buržuazinę dykumą daryti atgailą, o patys, pasilengvinę ir apsišvarinę nuo praeities nuodėmių, rengiasi vėl užsiimti revoliucine veikla. Skirtumas tarp senovės žydų papročio ir šių dienų Amerikos komunistų "nusivalymo" yra tas, kad žydai paimdavo nuodėmių atpirkimui raguotą ir barzduotą ožį, o Amerikos komunistai tam tikslui panaudojo patį vyriausią rabiną, savo "mylimą ir gerbiamą" vadą, už kurio išlaisvinimą iš kalėjimo jie daug darbavosi.

Komunistų konvencija New Yorke vienbalsiai nutarė, kad senoji komunistų politika buvusi klaidinga, oportunistinė ir nemarksistinė. Ta senoji politika betgi taip pat buvo priimta vienbalsiai. Vienbalsiai padarė "klaidą," vienbalsiai prisipažino prie nuodėmės, vienbalsiai nutarė pasiprovyti, vienbalsiai nutarė iš savo vado padaryti atpirkimo ožį. Taip, del svieto akių, buvo suvaidinta komedija: buvo iškelti debatai, sukviesta konvencija, priimti nauji nutarimai ir atstatyta niekad nepaleista komunistų partija. Komedija, kaip visos komedijos, sukėlė juoko, palinksmino žmones ir apie ją galima užmiršti.

Tikrenybėj betgi už tos komunistiškos komedijos slepiasi mažiau juokingas reikalas. Amerikos komunistų partija yra Rusijos užsienių politikos įrankis. Ji yra Rusijos penktoji kolona Amerikoje. Visi amerikoniškų komunistų nutarimai, visa jų politika ir veikimas, turi vieno tikslo: patarnauti Rusijai. Browderio "nukrypimas" nuo marksizmo buvo Rusijos padiktuotas, o dabartinis "pasitaisymas" ir vieša atgaila, taip pat yra Rusijos padiktuoti. Tik del svieto akių buvo vaidinama debatų ir konvencijos komedija.

Šį pavasarį Francijos komunistų vadas J. Duclos lankėsi Maskvoje. Ten jis gavo nurodymų iškelt Browderio "klaidas" viešai ir nustatyti Amerikos komunistų partijos naują "liniją." J. Duclos tą atliko taip, kaip Maskvos buvo nurodyta. Jis paskelbė straipsnį, suplieke Amerikos komunistų politiką ir pasiulė pasitaisyti. Čionykščiai komunistai tą straipsnį persispausdino ir pagal jį pakeitė savo politinį nusistatymą. Nei širdingų debatų, nei politikos svarstymo partijoj nebuvo. J. Duclos savo straipsnyje panaudojo neviešus Amerikos komunistų partijos nutarimus, kuriuos jis galėjo gauti ne tiesiog iš Amerikos, bet tiktai Maskvoje. O tas įrodo, kad "likviduotasis" Kominternas tebėra gyvas: Maskvoje yra įstaiga, kuri vadovauja visoms komunistų partijoms visose šalyse; Maskvoje išdirbami nutarimai, kuriuos atskiros partijos neva savistoviai priima ir vykdo gyveniman; Maskvos nurodymai ir įsakymai yra šventi visoms komunistų partijoms. Maskvos liepimas yra, kaip to popiežiaus enciklikos: del jų negali kilti ginčų, jas tik reikia priimti ir vykdyti gyveniman.

Visai nejuokingas dalykas yra faktas, kad Amerikos viešajame gyvenime veikia svetimos valstybės agentura. Veikia viešai ir neviešai. Keičia "savo" politiką pagal svetimos valstybės nurodymus ir atlikinėja tai svetimai valstybei visokius švaresnius ir mažiau švarius patarnavimus. Ar komunistai dedasi "patriotais" ar "revoliucionieriais," jie yra ir lieka tiktai svetimos valstybės agentura.

Tame saryšy visai nesvarbu, ar E. Browderis pats sutiko, kad komunistai iš jo darytų atpirkimo ožį, ar gal jis užsiožiavo ir Maskva be jo sutikimo padarė iš jo Amerikos pajuoką. Svarbu betgi yra Amerikai, svarbu ir mums lietuviams žinoti, kad komunistų partija yra svetimos valstybės įrankis, Rusijos šnipų ir agentų lizdas. Tą turi žinoti visi lietuviai. Apie tai turi pagalvoti ir tie komunistai lietuviai, kuriems Maskvos davatkiškumas dar nevisai užtemdė protą. **J. D.**

Šetoniški vokiečių mokslininkų planai

Karo tikslams svajojo pakinkyt saulės energiją

Vokietijai pasidavus, amerikiečiai rado daug įvairių įrodymų, kad vokiečiai uoliai jieškojo budų Ameriką bombarduoti. Tarp kitko, Norvegijoj buvo atrastas nacių įtaisytas milžiniškas aviacijos laukas ir 40 baigiamų statyti bombanešių, kurie galėtų skristi 7000 mylių be sustojimo. Iš Norvegijos jie lengvai butų galėję pasiekti Ameriką ir sugrįžti atgal. Tai esą da niekur iki šiol nematyti oro milžinai, sugalvoti ir išvystyti Heinkelio inžinierių. Amerikiečiai tuos bombanešius išardė ir dabar juos studijuoja.

Apie skraidomas bombas bei oro rakietas visi jau yra girdėję. Paskutiniais laikais vokiečiai ruošėsi gabenti tas rakietas nardomais laivais į Amerikos pakraščius ir iš po vandens bombarduoti šios šalies miestus.

Bet visi šitie karo pabuklai bus tik vaikų žaislas, jeigu juos palyginti su tais vokiečių planais, kokius jie darė ateičiai. Vienas Amerikos armijos ginkluotės valdininkas sako, jog atrasti planai parodą, kad vokiečiai rimtai galvoję "įrengti 5,000 mylių padangėse platformą," kurios pagalba butų galima pakinkyti karo tikslams saulės energiją. Sukoncentruotais saulės spinduliais jie svajojo galėsią sunaikinti bet kurią valstybę ir užvaldyti visą pasaulį.

Kol kas šitas planas buvęs tik teorijos studijoj, bet vokiečių mokslininkų buvę rimtai tikėtasi, kad šita teorija buvo galima įvykinti ir praktikoj, tik reikia surasti budus. Ir jie tokių budų jieškojo.

Daugelį vokiečių išradimų amerikiečiai jau sužinojo ir pradeda jais naudotis.

STUDIJUOS APIE LIETUVĄ

New York (LAIC)—Dar prieš šį karą į Franciją išvykęs kun. V. Reičiunas ir tenai mokslus ėjęs Lilio bei Paryžiaus universitetuose, yra parašęs dvi knygas: "Teisinė baudžiavos kilmė ir jos ukiški santykiai Baltijos kraštuose," ir antrą—"Teisinė Bažnyčios padėtis Lietuvoje."

Šalčiausia pasaulio vieta yra Yukonas, šiaurvakarių Kanados provincija.

Kas Sąvaitė

Maištas prieš sveiką protą

Atsimenate, buvo laikai, kada valstybininkų ir eilinių piliečių gyvenimą saldino Atlanto Carteris ir Keturios Laisvės.

Tada visur aidėjo toks šukis: laisvė visoms tautoms, didelėms ir mažoms, savo likimą spręsti!

Tada visi gyvenome viltimi į sočią ir laisvą ateitį, bet...

Tų laikų jau nėra; šiandien pasaulyje eina maištas prieš sveiką protą.

Pereitą savaitę užsibaigusi "trijų didžiųjų" konferencija nedavė to, ką galėtumėm vadinti pastovia taika ir laisve. Hitlerio ir Mussolinio diktaturų griuvėsiuose pasirodė nauja šmėkla—raudonosios diktaturos šmėkla!

Pasekoje to, Atlanto Carteris jau yra Generolo Smurto belaisvis; Keturias Laisves prarijo besotis godumas. Šie 1945 metai istorijai bus žinomi kaip maištas prieš sveiką protą.

Po Berlyno bus chaosas

Trijų Didžiųjų konferencija buvo laikoma Berlyno priemiestyje, Potsdame. Sakyta, kad šiai konferencijai teks spręsti "svarbias pasaulio problemas."

O buvo tik paprastos dalybos — tęsinys Teherano ir Jaltos kompromisų, visiškas atsižadėjimas tautų bendradarbiavimo ir žmogaus teisių į laisvę.

Stalino kontroliuojama Lenkija gauna didelę dalį Vokietijos, su milionais ne lenkų kilmės žmonių. Pats Stalinas ima dalį Rytų Prusijos, įskaitant Karaliaučių.

Taigi, už lenkų teritoriją Stalinas jiems duoda vokišką bėdą. Kada vokietis ir lenkas eis "ant peilių," bus chaosas, kuriuo naudosis raudonasis imperializmas.

Apie Lietuvą ir visą Pabaltį nebėra kalbos. Pabaltį valstybių dalis bus vargų-kryželių dalis.

Vai silpniems!

Bus milionai tremtinių

Iš čechų Sudetijos, iš lenkams pavestų žemių bus iškelti milionai vokiečių, o priedais — Vokietija netenka stambiosios industrijos, ji padaroma žemės ukio kraštu.

Kur dėsis ir ką veiks tie milionai ištremtų vokiečių?

Nėra abejonės, nacių Vokietija buvo kalta už šį karą, ji verta bausmės. Bet ar ši bausmė duos kiek gero? Ar ji nevirs tokiu skaudulių, kuris apkrės Europą ir visą pasaulį?

Vokiečių tauta yra per daug didelė, kad ją išnaikinti; vokiečių kerštas gali virst chroniška liga — ko susilauksime?

Visko, tik ne taikos, tik ne sotaus ir laisvo gyvenimo.

Maskvos triumfas

Potsdamo konferencija buvo Maskvos triumfas. Stalinas gavo viską, ko jisai norėjo. Londonas ir Washingtonas gavo tuos pat senus prižadus, kurių bolševikai nepaisė ir veikiausia nepaisys.

Prižadėjai — patiešijai; neišpildei — negriešijai...

Bet tą patį juk darė Hitleris, ir turėjom antrą pasaulinį karą!

Po Potsdamo dalybų lieka neišaiškintas tik vienas klausimas — kada bus trečias pasaulinis karas?

Lieka neišrišta ir kita mįslė: kada, pagaliau, demokratija supras, kad su diktatura — ruda, juoda ar raudona — jai ne pakeliu?

Tai ateities klausimas. Kol kas, bukim patenkinti ar nepatenkinti tuo, ką turime — maištu prieš sveiką protą!

Nebėra Kazio Puidos

Gauta žinia, kad šių metų sausio 25 d. Kaune mirė stambus rašytojas, Kazys Puida.

Kazį Puidą man teko matyt berods 1905 metų vasarą, vienoj lietuvių sueigoj. Buvo jaunas vyras, kupinas energijos.

Puida buvo labai produktingas rašytojas. LAIC žiniomis, jis yra parašęs ir išvertęs apie 60 knygų.

Apie Puidos veiklą šio karo metu mes neturim žinių. Mums taip pat neteko girdėti, kad jis butų bendravęs su rusiškais ar vokiškais okupantais. Aišku tiek, kad savo gyvenimą jis baigė pavergtoje tėvynėje.

"They cheer for Churchill"

Anglija jau turi Darbo Partijos vyriausybę. Konservatoriai pralaimėjo rinkimus ir jų vadas Churchill rezignavo.

Ryšy su tuo vienas Londono dienraštis padarė labai charakteringą pastabą, butent:

Anglijos piliečiai žavėjosi Churchillu, bet savo balsus atidavė Darbo Partijai —"They cheer for Churchill, but vote for Labor"...

Jis pasakė tiesą. Churchill yra gabus diplomatas ir tikrai geras kalbėtojas. Jis sužavi savo klausytojus, bet šį kartą ir tas nepadėjo. Anglijos gyventojų didžiuma matyt galvojo šitaip: Churchillo vyriausybė negalės užtikrinti pastovios taikos ir gerovės.

Darbo Partijos vyriausybė prieš savo akis turi milžiniškų darbų programą ir kalnus sunkenybių. Kaip jai seksis, parodys netolima ateitis.

Jų "masinė amnestija"

Maskvos lėlių vyriausybės galva Lenkijoje, Osubka-Moravskis, paskelbė amnestiją. Pranešimai sako, kad Lenkijoje eina "masinis paleidimas politinių kalinių" — aišku, tokių, kurie mažiau nusikaltę. Daugiau nusikaltę nepaleidžiami. Taip sako "pats" Osubka-Moravskis.

"Masinis paleidimas" reiškia štai ką: raudonųjų okupantų pavergtoj Lenkijoj buvo masiniai areštai! Apie juos iki šiol nekalbėta, Stalino cenzura leido kalbėti tik apie "išlaisvintą" Lenkiją.

Viskas rodo, kad Osubkos-Moravskio liežuvis paslydo; jis išdavė bolševikų "rojaus sekretą."

Tas lenkų kvislingas bus laimingas, jei Stalinas jį nelikviduos.

"Labiausiai garbinga tauta"

Vienoj rusų karininkų sueigoj Kremliuje įvyko puota. Stalinas pakėlė taurę ir sakė:

"Geriu šią taurę į rusų tautos sveikatą... Pirmoj vietoj geriu šią taurę į rusų tautos sveikatą todel, kad ji yra labiausiai garbinga tauta tarp visų tautų, kurios sudaro Sovietų Sąjungą"...

Musų komunistai tylės ir nesakys, kad šitą "nordikizmo teoriją" Stalinas pasivogė — iš Hitlerio!

St. Strazdas.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Iš kriaučių susirinkimo

Liepos 25 d. buvo kriaučių 54 skyriaus pusmetinis susirinkimas. Kriaučių nedaug dalyvavo. Veikiausiai juos nubaidė šiltas oras...

Iš unijos įstaigų ir delegato pranešimų matosi, kad visur yra darbų, bet didelis trukumas darbininkų.

Šiame susirinkime buvo ir sorkių. Sorkininkų roles paėmė V. Zaveckas ir A. Bubnys. Zaveckas yra lokalo pirmininkas. Pereituose delegato rinkimuose jis buvo A. Bubnio menedžeris. Kad jis stojo už A. Bubnį, tai jo reikalas. Mes gyvename demokratinėje šalyje ir yra valios darbas žmogui pasirinkti ypatą ir už ją stovėti.

Bet V. Zaveckas nebutų Zavecku, jei jis iš didelių kantičkų negiedotų. Jis taip ir darė. Visur kur tik jis ką susitikdavo, sakė: "Jeigu J. Buivydą išrenka delegatu, tai aš rezignuoju iš lokalo pirmininko.'" Lyg tyčia, J. Buivydas išrinktas kriaučių delegatu. V. Zaveckas pasijuto, kad perdaug išsiplepėjo prieš rinkimus. Dabar jam kriaučiai sako: "Na, Vincai, ko lauki? Rezignuok!"

V. Zaveckas sumano išbandyti savo "laimę." Niekam nieko nesakęs ir "rezignuoja" iš lokalo pirmin. vietos. Pirma negu "paduoda rezignaciją" išdrožia spyčių: "Girdi, mane keikia komunistai, kad aš netarnauju jiems. Keikia klerikalai, kad aš netarnauju jiems. Nekaip žiuri ir tautininkai, nes aš netarnauju jiems." Atrodo iš jo "spyčiaus," kad visi nuo jo kratosi. Išdrožęs tokį spyčių sako: "Jeigu jau visiems netinkamas, tai rezignuoju iš lokalo pirmininko vietos."

Tiesa, ta jo rezignacija, tai tik "komedija." Dešimtus metus jis pirmininkauja lokalui ir nežino, kad rezignaciją reikia paduoti lokalo Pildomajai Tarybai, o ne lokalo susirinkimui. Atsirado minkštaširdžių, kurie sako: "Vinculi, buk iki metų galo ir tada rezignuok." Kitas vėl: "Zaveckai, na, ką tu čia dabar darai, rezignacija nevietoje."

V. Zaveckui to tik reikia. Girdi: "Mane išpludo "Amerika," kad aš su Mizara turėjau konferencijas ir t.t. Aš, aš — negaliu pakęsti! Aš konferencijos neturėjau. Mane katalikai nepadarys komunistu, ne."

A. Bubnys irgi prabilo: "Šventas raštas sako, kad kai sugrįžo sunus palaidunas, tėvas iš džiaugsmo surengė didelę puotą, pripiovė jaučių..." Čia vienas juokdarys paklausė: "Ar ir degtinės ten buvo?"

Ką turėjo galvoj A. Bubnys, kalbėdamas apie sunų palaiduną, sunku suvaikyti. Veikiausia jis pats save mato sunaus palaiduno rolėje ir nori pasakyti, kad jis jau grįžo prie "dvasios šventos" nuo komunistų, pas kuriuos buvo nusidaužęs, kaip ta paklydusi avelė. Bet atrodo, kad katalikai jaučių neskers jo pasitikimui, nors gal kokią silkę ir užfundys prie progos.

Panorėjo sorkėse dalyvauti ir J. Nalivaika. Jis mano, kad "kas 'Amerikoj' buvo parašyta, tai tikrai idiotiškai." Jurgis perdaug pamilo tą žodį "idiotiškas," kaipo senam dzukui tas nepritiktų. Jis turėtų daugiau žinoti, negu tiktai "storai" bumbtelėti kam nors. Kiek man, pažiurėjus į tą "skaudųjį raštą," nuo kurio prasidėjo visa ta audra stiklinėj, atrodo, tai yra šeimos barniai. "Am." kritikuoja žmones, kurie sakosi esą katalikai, bet del menko išrokavimo susideda su komunistais. Jei tie žmonės tikrai atsipalaidojo nuo komunistų pavadžio, tai jiems kelias grįžti pas katalikus yra atviras. Jurgis to nemato ir šneka jurgiškai.

Po visų kalbų ir verksmų —V. Zavecko rezignacija nepriimama.

V. Zavecko ir A. Bubnio demonstracija lokalo susirinkime buvo bereikalinga. Jie tik parodė savo bankrotą, kaip "visuomenininkai." Tikri veikėjai tokių triukių nedaro.

A. Bubnys, rodos, katalikiškų pažiurų žmogus. V. Zaveckas kiek daugiau pritarė socialistams. Kada dar buvo ir LSS 19 kuopos nariu. Šiandien socialistai, katalikai ir švarus tautininkai sandariečiai veikia lietuvių visuomenėje vieningai. Tik kraštutiniai tautininkai ir komunistai tam lietuvių vieningumui priešinasi; jie neigia ir deda didžiausių pastangų, kad tą bendrą veikimą suskaldyti. Ar jau tos tiesos nežino V. Zaveckas ir A. Bubnys? Jie žino! Ir labai gerai žino!

Mes juos kritikuojame ne kaipo priešus, bet kaipo žmones, kurie del menko išskaičiavimo, del fanaberijos ar del stikliuko leidžia komunistams save už nosies vedžioti. Komunistai į juos žiuri, kaip į savo įrankį lietuvių judėjimui drumsti, bet "savais" jų neskaito ir už akių pasijuokia, kad surado nesusipratėlių kriaučių tarpe.

Bet jeigu Zaveckas nori pasitraukti iš kriaučių lokalo pirmininko vietos, jis labai gerai žino, kur priduoti rezignaciją ir jis gali būti tikras, kad lokalo Pildomoji Taryba jo atsistatydinimą priims. Bet ar jis tą darys? Iš to matysime, kiek jis nori rezignuoti. Greičiausiai jis tik nori pasibalamutyti, parodyti, koks jis "didelis žmogus" ir pasiplusti su savo darbo draugais. Tai ir viskas.

Vyt. Katilius.

ĮVAIRIOS BROOKLYNO NAUJIENOS

Liepos 26 d. įvyko LDD 7-tos kuopos susirinkimas. Vakaras buvo karštas, bet susirinko nemažai narių. Visi pasimokėjo nario mokestį ir įstojo du nauji: drg. A. Dvariškis ir E. Pulokas. Du draugai skyrium man perdavė narinius mokesčius: drg. J. Zeidat ir R. Jurevičia.

Susirinkime nutarta, kad kiekvienas narys pasirupintų pritraukti dar du narius. Kuopoje turime turėti 40 narių. Galime gauti ir daugiau, jei padirbėsime. Sekamas susirinkimas bus daug didesnis.

Forest Parke susitikau d. Ed. Puloką. Jis buvo geras naujagadynietis ir ilgus metus buvo board direktorius. Užsidarius "N. Gadynei" nebeteko sueiti, kaip ir daugelio kitų draugų nebežinau, kur jie yra ir ką veikia. Drg. Pulokas davė man penkinę, liepė užmokėti prenumeratą už "Keleivį," sumokėti narinę duoklę į LDD kuopą ir likusius pinigus paskirti, kur svarbiau. Manau, kad svarbiausias dalykas dabar yra šelpti Lietuvos žmones, todel ir pinigus perdaviau Bendrajam A. L. Fondui.

—o—

Liepos 27 d. įvyko kriaučių klubo susirinkimas. Tas klubas yra šalia lokalo ir prie jo gali prigulėti tiktai kriaučiai. Tas klubas turi turto apie 40 tukstančių dolerių vertės. Jis yra prisipirkęs daug bonų ir yra pinigų įdėjęs į Piliečių Klubą. Kriaučių klubas nutarė rengti diskusijas ir užkviesti gerus debatantus. Darbą atlikti paliko klubo komitetui.

—o—

Liepos 21 d. įvyko kriaučių unijos metinis piknikas. Žmoniu buvo daug, apie 3000. Visas biznis buvo unijos rankose. Įplauku buvo daug, bet ir išlaidų buta apie 2 tukstančiu dolerių. Pikniko pirmininku buvo J Pranckevičia, sekretorium— J. Buivydas, kasininku — L. Šerkšnys. Piknikas praėjo tvarkingai, tukstantinėj minioj neįvyko jokių nesusipratimų.

J. J.

Iš Šalaviejaus dirbtuvės

Nemaža kriaučių lietuviška dirbtuvė Brooklyne yra Šalaviejaus. Darbininkai čia labai gražiai tarpusavy sugyvena. Neretai vienas kitas darbininkas (kė) apvaikštinėja savo gimtadienius. Liepos 26 d. minėjo savo vardadienį Onos: Daugirdienė, Mellan, Doldan ir Raulinaitė.

Visos keturios Onos yra geros unijistės. Jos pavaišino darbininkus džiovintom ausiukėm, vynu ir suriu, o darbininkai joms linkėjo gero pasisekimo. To paties linkiu joms ir aš.

Vyt. Katilius.

LAWRENCE, MASS.

Bendro Amerikos Lietuvių Fondo mitingas

BALF svarbus mitingas įvyks sekmadienį, rugpiučio 12 d. 4 val. po pietų, L. U. Klubo svetainėje. Delegatai ir visi nariai butinai atsilankykite, nes turime daug svarbių klausimų aptarti lietuvių šelpimo reikale. Turime aptarti prisiųstą pagelbos prašymą.

Tuo pačiu laiku atsibus ir Amerikos Lietuvių Tarybos Lawrence skyriaus susirinkimas. Taip pat ir čia turime daug svarbių klausimų aptarti Lietuvos reikale. Butinai bukite.

M. Stakionis, sekret.

Lietuvio nelaimė

Liepos 31 nakčia lietuvis Albertas J. Pekarskis važiuodamas automobiliu susidurė su treileriu ant Broadway, netoli Cedar gatvės. Pekarskis buvo sunkiai sužeistas, nuvežtas į ligoninę po dviejų valandų mirė, sąmonės neatgavęs. Prieš tris metus panašioj nelaimėj žuvo Alberto tėvas, Jokubas Pekarskis. Tada ir Albertas kartu su tėvu buvo sužeistas, tėvas mirė, o sunus po trijų saviačių išėjo iš ligoninės. Vienas žuvusiojo Alberto dėdė, Jonas Petrauskas, užsimušė dirbtuvėje, krisdamas nuo aukštos lentų kruvos. Nelaimė persekioja tą šeimyną.

Policija spėja, kad nelaimė įvyko del to, kad A. Pekarskis perdaug greit važiavo ir, gal but, bandė aplenkti kitą automobilį. .... **M. S.**

ŠARVUOTIS "NEVADA" DEGA

Šis vaizdelis parodo Amerikos šarvuotį "Nevada" paskendusį dumuose. Jis užsidegė, kada ties Okinava ant jo puolė japonų orlaivis su bombomis. Laivas tačiau nenuskendo.

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S CANTEEN

VIETA MALONI IR ŠILTA

Visokių Gėrimų, Alaus, gardžiai pagamintų Valgių ir Užkandžių

Čia gaunama ir "Keleivis" pavieniais numeriais

90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

UŽSISAKYKIT

Kalendorių 1946 Metams!

"Keleivis" leidžia puikų Kalendorių 1946 metams, kurį galima užsisakyti jau dabar, prisiunčiant už laikraštį prenumeratą, arba atskirai.

Iki šiol "Keleivio" Kalendoriai kainuodavo po 50 centų, bet skaitytojams atiduodavom už kvoterį. Šįmet tačiau negalėsime tokio nupiginimo daryti, nes spaudos darbai ir medžiaga pabrango kone dvigubai. Be to, 1946 metų Kalendoriaus turinys bus daug turtingesnis ir formatas daug didesnis, negu iki šiol budavo.

Todėl Kalendoriaus kaina šįmet bus 50 centų "Keleivio" skaitytojams.

Siunčiant užsakymus prašome adresuoti taip:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

BALF rubų sandėlis Chicagos Northsidėje

North Side yra sena Chicagos lietuvių kolonija. Kadaise čia gyveno daug lietuvių, bet tuoj po pereito karo daugelis northsidiečių apleido North Ave. ir Ashland-Wabansia Ave. kvartalą. Vieni pirkosi namus netoli paskilbusio Jerffer-son miškelio, kiti vėl pirkosi vakarinėj daly miesto. Tuo budu North Sidės lietuvių skaičius sumažėjo.

Nežiurint to, North Side lietuvių veikla neapmirė. Šioje kolonijoje veikia Bendrojo Lietuvių Šalpos Fondo skyrius. Pirmojo vajaus metu skyriaus nariai surinko nemažą kiekį drabužių. Dabar eina antrasis drabužių rinkimo vajus — northsidiečiai vėl darbe.

Šiomis dienomis vietinis BALF skyrius atidarė sandėlį, kuriame bus laikomi surinkti drabužiai, kol bus išvalyti ir supakuoti. Skyriaus sandėlis randasi 1641 Wabansia Ave., netoli nuo Ashland. Sandėlis atdaras nuo 4 val. po pietų iki 8 v. vakare.

Naujiena: vagys iškraustė policijos raštinę!

Chicagos valdininkai giriasi, kad musų miestas turi labai budrią policiją. Bet šiomis dienomis jai buvo iškirstas labai negražus šposas. Ant State gatvės, tarp 11 ir 12 gatvių, yra moderniški teismo ir policijos rumai, kuriuose pilna viešosios ir slaptosios policijos ir štai kas įvyko:

Liepos 30 d. buvo pranešta, kad "nežinomi piktadariai" apkraustė policijos patalpas! Jie įsibriovę į "saugumo kambarį" septintame aukšte ir išnešę apie šešis šimtus dolerių. Priedais jie dar pasiėmę penkis revolverius...

Vagys, matyt, elgėsi kaip namuose. Jie rukė, gėrė ir kraustė "saugumo kambarį." Atlikę savo darbą, "nežinomi piktadariai" apleido policijos rumus, palikę juose tuščią degtinės bonką ir 70 cigaretinių "buts'ų" — galiukų.

Chicagiečiai dabar juokiasi ir pirštais burią: pavyks ar nepavyks surasti tuos piktadarius?

Chicagos policija tikrai budri...

Uždarinėja Chicagos valgyklas

Chicaga yra mėsos karalių Swiftų ir Armourų sostinė, bet ir Chicaga pristigo mėsos. Visą birželio mėnesį šeimininkės ėjo iš krautuvės į krautuvę, jieškodamos mėsos, bet gryždavo tuščiomis.

Manyta, kad liepos mėnesį bus geriau, o buvo tas pat — nėra mėsos.

Ryšium su tuo užsidarė visa eilė valgyklų, jų tarpe dvi Bridgeporto lietuvių kolonijos valgyklos.

Gryžo trys lietuviai veteranai

Trys Chicagos lietuvių šeimos turėjo linksmas priimtuves. Iš Europos sugryžo šie lietuviai kareiviai: westsidietis Jonas Jablonskis, bridgeportietis Stasys Jurginis ir northsidietis Bruno Praninskas.

Chicagos janitoriai atostogauja

Chicagoje yra daug lietuvių janitorių, daugiausia Garfield Park kolonijoj. Daugelis jų šiomis dienomis gavo atostogas ir apleido Chicagą.

Užmiršta senoji karta

Chicagos lietuvių eilės vis labiau retėja. Bridgeport lietuvių kolonijoj šiomis dienomis mirė Liudvika Vazgardienė ir Jonas Vaznonis. Pirmoji buvo palaidota kazimierinėse, antrasis — tautiškose kapinėse.

A. K. Lietuvis.

PHILADELPHIA, PA.

Kaniušių sunus apdovanotas

Philadelphijos "Inquirer" įdėjo Kaniušių sunaus Edmundo atvaizdą ir pranešė, kad tas jaunuolis dabar buvo apdovanotas už atliktą labai drąsų ir svarbų žygį Vokietijoj. Dar mušiams siaučiant ir priešo artilerijai smarkiai veikiant, Edmundui Kaniušiui-Kanin buvo įsakyta surasti savo kompaniją, kurios padėtis nebuvo žinoma. Pildydamas tą įsakymą, Kaniušis užklupo netikėtai ir vienas pats paėmė nelaisvėn 9 vokiečius.

Jaunojo Kaniušio tėvai gyvena Philadelphijoj ir skaito "Keleivį."

A. J. K.

NORWOOD, MASS.

Serga drg. J. Truskauskas

Drg. J. Truskauskas, Lietuvių Socialistų Sąjungos Norwoodo 133-čios kuopos organizatorius-pirmininkas jau kuris laikas serga širdies liga. Buvo ligoninėj, dabar randasi savo namuose, 41 Walnut St., Norwoode. Linkime jam greit pasveikti.

Reporteris.

MAMARTAS VAIŠVILA

Rugpiučio 14 d. sueina lygiai metai, kaip žuvo musų brolis, Mamartas Vaišvila Francijoj, ties Paryžium. Išbuvo Kanados armijoj keturis metus, buvo vos 31 metų, Kanadoj gyveno nuo 1929 metų, iš amato buvo plaukų kirpėjas.

Dideliam nuliudime liko žmona A. Akuckiutė-Vaišvilienė ir du jaunamečiai sunys, Vincas 8 metų ir Robertas—6 metų. Taipgi paliko seserį Marę ir švogerį Milių su šeima.

Ilsėkis, mielas broleli Mamartai, belaukdamas musų.

N. ir D. Milius, Montreal, Can.

"LITHUANICA" ŠVEICARIJOJ

Berne (LAIC) — Lietuvių studentų korporacija "Lithuania" dalyvavo su savo vėliava Šveicarijos korporacijų sąjungos 25 metų gyvavimo sukaktuvėse.

"Lithuania" yra vienintelė svetimšalių (nešveicariečių) studentų korporacija visoje Šveicarijoje.

Musų valstybėje 32 valstijos turi anglies klodų, bet jų gausumu visas viršija West Virginia ir Pennsylvania.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maike, aš jieškau taves jau nuo pat ryto.

—O kas atsitiko?

—Aš noriu, kad tu man išklumočytum kas yra ta nauja bomba, ką amerikonai išrado. Gazietos rašo, kad dabar jau ir vaina tuoj pasibaigs, ba ta bomba padaro didžiausius dzivuliongus. Sako, gali stovėt didžiausis japonų vaiskas, o jei ta bomba tenai nukris, tai toj vietoj pasidarys tik šlapias pleisas — neliks nei vieno japono. Kaip tu rokuoji, Maike, ar tas gali but teisybė?

—Gali but, tėve.

—Zakristijonas rokuoja, Maike, kad dabar jau ir bolševikai turės nusispakajyt, ba jeigu Amerikos raplenas numes tokią bombą ant Maskvos, tai visai Stalino karalystei bus kaput.

—Ateity galės but visko, tėve.

—Na, tai pasakyk, Maike, kokio štofo į tą bombą yra pridėta, kad ji turi tokią didelę sylą.

—Tokie dalykai nėra viešai skelbiami, tėve.

—Kodėl?

—Todėl, kad tai yra karo paslaptis. Ją reikia saugoti, kad priešas nesužinotų.

—O kas tą sekretą Amerikai pasakė?

—Amerikos mokslininkai ją surado. Bandymai buvo daromi jau nuo keliolikos metų ir kainavo apie du bilionu dolerių.

—Kaip aš žiuriu, Maike, tai čia yra kažin koks monki-biznis.

—Na, na?

—Jes, Maike, čia yra kažin kur šuva pakastas. Jeigu Amerikos galvočiai tą sekretą surado, ir jeigu jie taip ilgai ant to dirbo, tai valdžia turėjo jau senai žinoti, kad tokia bomba bus padaryta, ar ne?

—Nėra abejonės, tėve, kad žinojo.

—Na, jeigu taip, tai kodel gi Amerikos prezidentas nusileido Stalinui? Kodel jis nepareikalavo, kad bolševikai raidavei išsimuvytų iš šventos musų Lietuvos?

—Čia, tėve, diplomatijos paslaptis.

—O ką ji reiškia?

—Ji reiškia, tėve, kad del mažutės Lietuvos Amerika nenori su didele Rusija pyktis.

—Bet kodel nenori?

—Todel, kad Rusija gali but gera rinka Amerikos produktams, o jeigu Amerika su Rusija susipyktų, Rusija galėtų atsisakyti Amerikos gaminius pirkti. Amerikai rupi biznis.

—Jes, Maike, aš taip ir mislinau, kad čia yra monki-biznis. Bet visgi aš norėčiau daugiau žinoti apie tą naują bombą. Nejaugi tu nežinai, iš kokio štofo ji padaryta?

—Aš, tėve, žinau tik tiek, kiek spaudoje apie tai yra pranešta. O spauda praneša, kad šitai bombai yra vartojama suskaldyto atomo energiia. Ar tėvas žinai, ką reiškia atomas?

—Tai toks vabalas, Maike, ar ne?

—Ne, tėve. Atomas yra sunkiai įsivaizduojamas, o da sunkiau išaiškinamas daiktas, nes tai labai mažytė medžiagos dalelė. Vienoj dulkėj yra milionai atomų. Mokslininkai aiškina, kad nežiurint savo mažumo, atomas yra pats savaime pasaulis. Jis turi branduolį, kuris susideda iš taip vadinamų protonų, o aplink tą branduolį sukasi ir laksto elektronai, nelyginant kaip planetos apie saulę. Buvo ir yra manoma, jog atome slepiasi neapsakoma jėga; tokia jėga, kad jeigu pavyktų atomą suskaldyt, tai paliuosuota jėga galėtų sunaikinti visa pasaulį. Taigi sakoma, kad dabar Amerikos mokslininkams pavyko atomą suskaldyt ir pritaikyt tą jėgą karo tikslams. Bet kokiu budu ji yra tam darbui pakinkyta, tas nėra skelbiama.

—Olrait, Maike, dabar aš pamislysiu, ar tas gali but teisybė.

VAISIŲ SUNKOS BE POINTŲ

Nuo šios savaitės pirmadienio vaisių sunka kenuose galima pirkti be pointų. Tomeičių, maišytų daržovių, grapefruit ir grapefruit maišyta su apelsinu, visos tos sunkos yra laisvos.

Greit žadama pigių batukų be stempių. Nuo rugpiučio 27 d. batukai $3.50 vertės ar pigesni bus galima pirkti be stempių.

Bostono miesto majoras perspėja gyventojus jau dabar apsirupinti kuru, anglimis ir aliejumi žiemai. Kuro žiemai gal trukti, todel dabar laikas pasirupinti. Tuo palengvinsime ir transportaciją žiemą.

Anglijos Pavyzdis

Anglijos rinkimai labai nepatiko Amerikos kapitalistams. Jau kas tai leidžia tarp žmonių baubą, kad "Anglija subolševikėjo," o stambiųjų kapitalistų spauda nors dar ne visai aiškiai, bet jau gana nedviprasmiai kalba apie pavartojimą Amerikos ukiškos galybės tam, kad sulaikius anglus nuo perdaug griežtų socialistinių reformų.

Amerika turi daug galimybių "paspausti" anglus: gali neduoti reikalingų kreditų, gali trukdyti anglams atstatyti jų visiškai sugriautą užsienių prekybą, gali surasti ir kitokių spaudimo priemonių. Bet tai yra tik viena medalio pusė.

Kita to paties medalio pusė yra ta, kaip Anglijos "eksperimentas" atsilieps čia, Amerikos žmonėse? Tas klausimas Amerikos kapitalistams gal dar daugiau rupi, negu trukdymas anglams jų bandymo tvarkytis nauju budu.

Blaivesnieji žmonės ir pačių kapitalistų tarpe gerai žino, kad Anglijos pavyzdis tiktai tada bus "pavojingas," jei Amerikos kapitalistinė "privatinė įmonė" nesugebės parupinti darbininkams darbų ir padorių uždarbių. Jei Amerikos darbininkus vėl persekios žinoma rykštė — nedarbas ir jei grįžusius iš frontų ir kariškų stovyklų tėvynės gynėjus nebus galima aprupinti darbais ir jiems reikės eiti ant gatvių kampų pardavinėti obuolius, tada, su Anglijos pavyzdžiu, ar be Anglijos pavyzdžio, Amerikos darbininkai veršis į politinį veikimą ir bandys per valstybės valdžią padaryti pakeitimą krašto ukiškoje santvarkoj.

Vienas politinis sukrėtimas Amerikoj jau buvo prieš tryliką metų, kada krizės pasekmėj atėjo Roosevelto "naujoji dalyba." Dabar iš tos "dalybos" liko tik kelios reformos, kurios giliai įleido šaknis Amerikos gyvenime ir del kurių niekas nebekelia gvoltos. Šiaip jau naujoji dalyba yra užmiršta ar užmarinta. Bet ji kelsis. Kelsis daug stipresnė ir radikališkesnė, jei pasikartos nelemtos 1929 ir 1933 metų sąlygos. Tokiam galimam prisikėlimui gali ateiti paskatinimas ir iš Anglijos naujojo pasisukimo.

Ikišiol iš didžiųjų valstybių tiktai dvi vadino save "socialistinėmis." Viena tai bolševikų Rusija ir kita buvo nacių Vokietija. Nacių "socializmą" laisvasis pasaulis turėjo bombomis išdaužyti, ir iš jo paliko tik griuvėsių kruvos ir karo kriminalistų prisodinti suolai. Rusiškasis "socializmas" čia Amerikoje pasitarnauja daugiau tam, kad žmones nuo socializmo atbaidyti, nekaip juos patraukti. Dargi Rusijos bolševizmo draugų ir visokių "bendrakeleivių" tarpe Amerikoje yra įprasta sakyti, kad bolševizmas "tiktai" rusams yra geras, o čia jis netinka. Tie Rusijos "draugai" tiktai rusų tautai linki bizuninio socializmo, o savo kraštui jo kratosi. Tai yra "draugai," kurie į rusų tautą žiuri, kaip į amžinų vergų tautą, kuriai nieko geresnio ir nereikia, kaip tiktai botago.

Dabar atsirado naujas "blogas pavyzdis" — Anglija. Ten žmonės nusibalsavo laisva valia jieškoti naujų budų tvarkyti savo ukiškus reikalus. Apie Angliją sunku sakyti, kad ji yra "nepriaugusi" geram tvarkymuisi ir todel puolė į glėbį "utopiškoms idejoms." Anglija yra artimiausia Amerikai šalis. Jei Amerikos ukis negalės užtikrinti "darbo ir duonos", Anglijos pavyzdis bus baisiai užkrečiamas. Vargu padės visokie baidymai ir kol kas dar dusląs grasinimai.

Socialistas.

Ar T. Kosciuško Lietuvis?

Lietuvių tarpe kartais girdime, kad "Kosciuška buvo lietuvis." Jei lenkai jį savinasi, tai tik todel, kad jie "pavogė mums Kosciušką."

Ginčas del Kosciuškos tautybės atrodo gan tuščias. Kosciuško buvo kilęs iš Naugarduko vaivadijos ir pats save vadino lietuviu, bet jis nebuvo, negalėjo buti ir niekada nereiškė noro buti "lietuviu," kaip mes šiandien suprantame lietuvius. Jis buvo lietuvis ta prasme, kaip šiandien Anglijos daug žymių žmonių pabrėžia, kad jie esą "škotai," "airiai" ar "velšiai." Jie pabrėžia savo kilmę, bet neriša su ta kilme skirtingos tautos ir dar mažiau tokiuose pasisakymuose yra politinio atsiribojimo nuo Anglijos.

Kosciuško yra lietuvis, kaip lietuviais buvo Radvilai, Sapiegos, Katkevičiai senojoj Lietuvoj, arba kaip buvo "lietuviais" Mickevičius ir pačiais naujausiais laikais Pilsudskis, Narutavičius ir ... Feliksas Dzeržinskis, bolševikų čekistų tėvas ir kruviniausias rusų revoliucijos budelis.

Lenkams nereikėjo Kosciuškos "vogti" todel, kad jis buvo lenkas, taip kaip Lloyd George buvo anglas, nors ir "velšių" kilmės. Amerikiečiai mėgsta visur paminėti savo kilmę ir dargi didžiuojasi jąja, bet delto jie nenustoja buvę amerikiečiai.

Kosciuško buvo lenkas, lenkų patriotas ir kovotojas už Lenkijos ir Lietuvos laisvę. Jis neskyrė Lenkijos nuo Lietuvos, bet žiurėjo į tas dvi valstybes ir tautas, kaip į vieną respubliką.

Kosciuško buvo ne tiktai patriotas, bet savo laikams jis buvo pažangus žmogus. Apleisdamas Ameriką, po antro atsilankymo šioje šalyje, T. Kosciuško paliko įdomų testamentą, kurs rodo jo pažiuras į vieną tų laikų Amerikos skaudulį — negrų vergiją.

TADO KOSCIUŠKOS TESTAMENTAS

Aš, Tadas Kosciuško, apleisdamas Ameriką, pareiškiu ir duodu nurodymą, kad, jei aš nepadarysiu kito testamento del mano turto Jungtinėse Valstybėse, šiomi įgaliuoju mano draugą Thomą Jefferspną panaudoti visą mano kalbamą turtą negrams išpirkti, iš jo paties negrų tarpo ar iš kitų, ir duoti jiems laisvę mano vardu; duoti jiems progos išsimokyti amatų ar ko kito; apšviesti juos jų naujose gyvenimo sąlygose dorovės pareigose, kad jie galėtų buti geri kaimynai, geri tėvai ar motinos, vyrai ar žmonos; ir apšviesti juos piliečių pareigose, išmokinant juos buti gynėjais jų pačių ir visos šalies laisvės, buti gynėjais geros visuomenės tvarkos; ir, bendrai, duoti jiems apšvietos, kuri gali juos padaryti laimingais ir naudingais žmonėmis, ir aš darau minimą Thomas Jefferson mano šitos valios vykintoju.

T. Kosciuško,
1798 metais gegužės 5 d.

Švaistosi pinigais

Senatas karts nuo karto per savo komisijas tirinėja, kaip armija leidžia kongreso skirtus jai pinigus. Tie tyrinėjimai kartais parodo "keistų" dalykų.

Armija tiesė plentą iš Meksikos į Panamą. Armijos inžinieriai apskaičiavo, kad kelias kaštuos 14,710,000 dolerių. Keliui nutiesti buvo išleista 42,715,591 doleris ir kelias buvo nebaigtas tiesti...

Kongresmanas A. J. Engel sako, kad iš 192 bilionų dolerių skirtų armijai nuo 1942 metų, milionai, o gal ir bilionai dolerių buvo nenaudingai išeikvoti. Jis duoda galybę pavyzdžių:

Iš 800 milionų dolerių skirtų barakams statyti, A. J. Engel sako, 250 milionų buvo išleista bereikalingai. Meade kempėj vieno barako pastatymas kaštavo 17,364 dolerius, o Dix kempėj toks pat barakas kaštavo tik $9,822.

Armija leidžia perdaug riebiai pelnytis korporacijoms, kurios ima valdžios užsakymus. Jack Heintz, Clevelando fabrikantai, parodė pelno 1,700% nuo įmonės kapitalo.

High Standard Mfg. Co. su kapitalu $65,660 davė gryno pelno, atskaičius taksus, $1,888,918 ir virš to ji išskyrė pusantro miliono dolerių įmonės vedėjų atlyginimui.

Kongresui buvo sakyta, kad vienas vidutinis tankas kaštuoja $90,000, apkasų kanuolė — $800 ir t.t.

Tokios sumos ir buvo paskirtos. Tikrenybėj pasirodo, kad vidutinis tankas kaštuoja tiktai $60,000, o apkasų kanuolės kaštuoja nuo 200 iki 300 dolerių mažiau.

NAZIAI NUŽUDĖ JAGAMASTŲ ŠEIMĄ IR HOFMEKLERĮ

New York (LAIC) — Iš Pietų Amerikos spaudoje tilpusio pranešimo matyt, kad Vilniuje vokiečiai okupantai sušaudė garsųjį Prusų Lietuvos veikėją Jagomastą, jo sunų, anuką, dukterį ir žentą. Jagomastas—nuo senų laikų žinomas energingas lietuvis, turėjęs savo lietuvišką spaustuvę Tilžėje, kur buvo išleista daug lietuviškų knygų. Jo sunus buvo savanoriu Klaipėdos sukilime, jo duktė kartkartėmis bendradarbiavo ir Lietuvos laikraščiuose. Naziai buvo uždarę Jagamasto spaustuvę ir jų lietuviškoji šeima daug turėjo iškentėti. 1941 metais laike repatriacijos Jagamasto šeima persikėlė į Vilnių. Jo anukas jau lankė universitetą. Naciams okupavus Lietuvą, gestapininkai suėmė Jagamastų šeimą ir sušaudė. Tai skaudus nuostolis lietuvių tautai, ypač atmenant Jagamasto didelį pasitarnavimą spaudos draudimo metu.

Vilniuje taip pat naciai nužudė Lietuvos valstybinio teatro orkestro dirigentą Hofmeklerį ir jo padėjėją Durmaškiną.

Hofmeklerių žydų kilmės šeima, Lietuvai buvo davusi du brolius, žymius muzikus. Velionies brolis—žymus lietuviškosios muzikos populiarintojas, smuikininkas.

ČIa NUMATOMA BRITŲ INVAZIJA

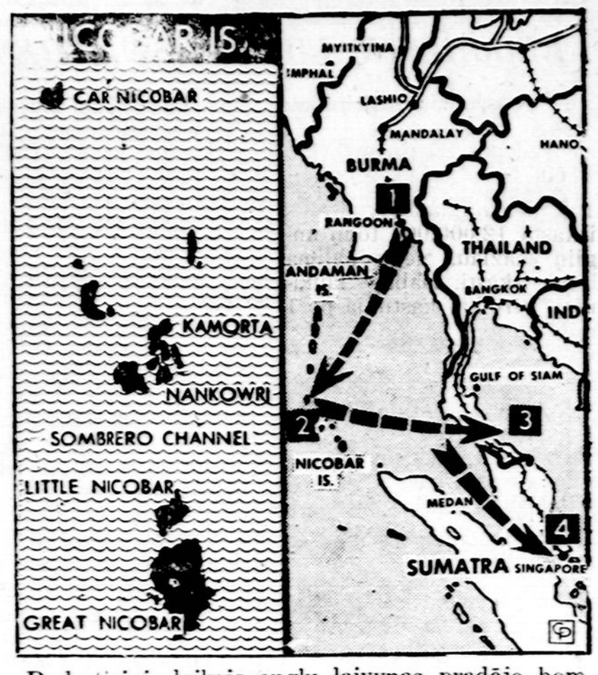

Paskutiniais laikais anglų laivynas pradėjo bombarduoti Nikobaro salas (2). Japonai spėja, kad britai darys čia invaziją. Tokia invazija atkirstų Andamano salas tarp Rangoono (1) ir Nikobaro ir atidarytų anglams kelią į Singaporą (4), kurią dabar turi užėmę japonai.

RUSAI NESILIAUJA REIKALAVĘ IŠDUOT PABALČIO PILIEČIŲ

(LAIC) — Sovietų oficiozas "Izvestija" ir vėl reikalauja išduoti svetur atsidurusius pabėgėlius. Šį kartą Maskva puola Norvegiją ir Švediją. Charakteringa, kad didžiųjų demokratijų Maskva pulti privengia, nors Pabalčio atbėgėlių traktavimo požiuriu, toną kaip tik davė ir tebeduoda Amerika su Anglija.

Rašant apie Norvegiją "Izvestija" korespondentas B. Iljin nusiskundžia, kad, girdi, daugiau kaip 5,000 "Sovietų piliečių" repatriavimas yra prilaikytas. Tas liečia "sovietų piliečius" iš vakarų Ukrainos, vakarų Baltgudijos ir Pabalčio "Sovietų Respublikų." Vadinasi, iš sryčių į Rytus nuo vadinamos Kurzono linijos.

Kaip žinome, Sovietai šitos plotus laiko savo nuosavybe. Tuo tarpu, mes žinome, kad vakarų demokratijos šio sovietų nusistatymo nepripažysta.

Panašus užmetimas daromas ir Švedijai. Vietomis, net bauginama Švedų-Sovietų santykių pakrikimu.

Pravartu priminti, kad švedai šiuo reikalu savo nusistatymą jau turi — **Pabalčio piliečiai nebus prievarta grąžinami į Rusiją.**

Atnaujinta ataka prieš Švedija aiškinama Maskvos noru įbauginti naujai susidariusią švedų vyriausybę.

MARSHALL FIELD PARDAVĖ MERCHANDISE MART

Chicagos milionierius Marshall Field, savininkas didelės krautuvės ir dienraščio "Sun," šiomis dienomis pardavė "didžiausią pasaulio trobėsį," Merchandise Mart.

Merchandise Mart, tai milžiniškas sandėlis, taipgi patalpos biznio parodoms ruošti. Trobėsio pastatymas Fieldui kainavo apie 30 milionų dolerių. Dabar jis parduotas už 19 milionų dolerių. Trobėsį nupirko Kennedy, buvęs ambasadorius Anglijoje. Tarpininkas ant to biznio uždirbo $613,000.

PREZIDENTAS TRUMAN GRĮŽTA NAMO

Prezidentas Truman su savo palydovais karo laivu "Augusta" grįžta iš Potsdamo. Pakeliui prezidentas Truman buvo užsukęs į Plymouth uostą, kur turėjo trumpą pasimatymą su Anglijos karaliumi.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Jos. Jodzevich, Bayonne, N. J. — "Fever" lietuviškai vadiname karščiu, kartais sakome, kad ligoniui "temperatura pakilusi." Malarija svarbiausiai karščio pakilimu ir reiškiasi, žmogų krečia šaltis, arba "drugis." Kadangi Lietuvoje malarija nežinoma, tai ten kartais ir betkokį karštį drugiu vadina.

J. Šimkui, San Francisco, — Įdomi žinelė, bet draugas nepadavėte iš kokio laikraščio ji imta ir kokios to įvykio priežastys. Todel laikraštin nedėsim.

Žilvičiui, Brooklyne —Ačiu, rašinį įdėsime.

PAJIEŠKOJIMAI

Sekantieji asmenys yra pajieškomi giminių Europoje:

Damulevičius Andrius, iš Alytaus apskr., Bambininkų km. Paskutiniu laiku vadinosi Damulis.

Daraškevičiai, Kazys ir Karolina, kilę iš Panevėžio, Senamiesčio-Vinsloviškių km. Arba jų vaikai Bronius ir kiti.

Dereškevičienė-Sakavičiutė Katrė ar Rožė, iš Radiškės km., Prunsko parap., gyvena Chicagoje ar apylinkėje.

Glamba Juozas, iki 1926 m. gyveno Skriaudžių km., po to atvažiavo į Ameriką.

Jančius Pranas, kilęs iš Aukšt. Panemunės, Rakų km. Gyvena Amerikoje apie 35 metus.

Kasparavičius Kazys, kilęs iš Balbieriškio, Mariampolės. Gyvena Bostono apylinkėje.

Krebša Ferdinandas, iš Naumiesčio.

Kumpus-Raslavičiutė Marija, turėjo gazolino stotį ir restoraną Chicagos apylinkėje.

Lukavičiai J. ir Ignas. Savo laiku gyvenę Chicagoje.

Mackevičienė-Šliumpaitė Petronelė.

Miklovis Mykolas, gyveno ar gyvena Chicagoje.

Petraškai, Juozas ir Adomas, gyveno Bostono apylinkėje.

Rakauskas Edvardas, gyveno Chicagoje, Brighton Park kolonijoj.

Raslavičius Andrius (Andreas Russel), gyveno Montreal, Kanadoj. Vyriausias jo sunus gyveno U.S.A.

Razukevičienė-Janušauskaitė Anastazija, kilusi iš Kauno, gyvenusi Aukšt. Panemunėj ir prieš 10 metų atvykusi Amerikon.

Rumševičiai, Bronius, Boleslovas ir Vladas. Gyveno Chicagoje ir Indiana valstybėje. Dirbo vagonų statybos fabrike.

Sabas Severinas, inžinierius, buvęs Lietuvos aviacijos karininkas.

Salys Pranciškus, gyvena Chicagos apylinkėje.

Sandarai, Juozas ir Jonas, gyvena Chicagoje.

Sinkevičienė-Sinkewo Elena, gyvenusi Brooklyne.

Tručinskas (Turčinskas) Jurgis, kilęs iš Joniškėlio miestelio, Biržų.

Urbonas Aleksandras, atvykęs Amerikon apie 1935 m.

Urbonienė-Fuke Teofilė. Moteriškų skrybėlių modistė New Yorke.

Vaitkevičiai, Juozas, Mikas, Marė ir Ona. Gyveno Bostone ar Detroite.

Vinskus Pranas.

Žičkai, Feliksas ir Juozas.

Jieškomieji asmenys arba apie juos žinių turintieji prašomi skubiai atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania,
41 W. 82nd St., New York 24, N. Y.
arba
Consulate of Lithuania,
30 N. La Salle St., Chicago 2, Ill.

Iš Plataus Pasaulio

J. AMER. VALSTYBĖS

Streikų nuostoliai

Nuo šių metų balandžio 1 d. dėl angliakasių streikų iškasta 12,000,000 tonų anglių mažiau, negu galima buvo iškasti. Dabar "laukiniai" streikai kaštuoja po 1 milioną tonų anglių per mėnesį.

FRANCIJA

Lavalis liudija

Iš Ispanijos išduotas Lavalis buvo atvarytas į Peteno teismą liudyti. Pats Lavalis yra nuteistas mirti už akių, o dabar jam grįžus, jis bus teisiamas iš naujo už krašto išdavystę.

GRAIKIJA

Nuteriotas kraštas

Iš Graikijos grįžę keleiviai sako, kad Graikijoje ir dabar viešpatauja badas ir visai negalima gauti drabužių įsigyti. Karo ir pilietinių neramumų pasekmės baisiai liudnos.

BULGARIJA

Išžudė 20,000

Londono Times skelbia, kad bolševikai Bulgarijoje išžudė mažiausiai 20 tukstančių bulgarų. Teroras siaučia visoje šalyje, daug žmonių išvežama į priverstinus darbus.

KINIJA

Ne ilgiau mėnesio

Generolas Claire L. Chennault Chungkinge pareiškė, kad po mėnesio laiko japonai bus visai atkirsti nuo Azijos žemyno, bet vien aviacijos neužteksią japonams galutinai sumušti.

LIETUVA

Mokins rusiškai

Į Lietuvos mokyklas įvesta priverstinas mokymas rusų kalbos. Jau atspausdinta 60,000 rusų kalbos vadovėlių.

ŽVEJOJA JAPONUS

Čia matom Amerikos jurininkus gaudant juroj japonus, kurie nuogi mėgino plaukti iš apsuptos Nauru salos.

Žemė, kur šiandien randasi Brockton, Mass. miestelis, buvo pirkta 1649 metais, už 30 dolerių. Ją pirko Miles Standish ir John Alden — nuo indėnų.

Tibetas yra "aukščiausia šalis" visam pasaulyje — daugiau 12,000 pėdų aukščiau juros lygio.

KorespondencijoS

PALMYRA, N. J.

Legališki vagys

Bėgyje 13 metų du kartu teko matyti legališkus vagis, ir tai tokius, kurie didžiuojasi savo vagystėmis! Pirmą kartą buvau liudininkė tokių vagysčių tada, kai musų vaikai baigė aukštesnę mokyklą ir visi baigę mokyklą buvo nuvežti į Washingtoną net ant 4 dienų. O kai grįžo iš šalies sostinės, tai veik visi buvo apsivogę. Mes tada laikėme netoli mokyklos saldainių ir aiskrymo krautuvėlę, tai grįžę vaikai subėgo pas mane į krautuvę ir pradėjo rodyti viens kitam savo "suvenyrus" iš sostinės. Iš dvidešimties, kuriuos mačiau, kokie aštuoniolika buvo parsivežę pavogtų daiktų iš to viešbučio, kur jie Washingtone stovėjo. Ir ko tik jie neturėjo, nuo šakutės iki antklodės. Aš neiškenčiau ir pasakiau, kad jų tėvai sunkiai dirba ir leidžia juos mokytis, o iš jų išeina vagišėliai. Vieni įsižeidė, kiti ėmė diskusuoti, o kiti sakė, kad aš esu "old fashion" ir nesuprantu jų. Aš paklausiau, ar viešbutis jų vardus turi užsirašęs. Sako, taip, jie viešbutyje registravosi. Kai aš pasakiau, kad viešbutis juos gali areštuoti už vagystę, jie tik sužiuro į viens kitą ir pradėjo garsiai kvatotis. Bet aš, kaip "old fashion" žmogus, taip ir negalėjau suprasti, kodel tie vaikai nesudraudžiami ir kodel jiems leidžiama sauvaliauti.

Aš mačiau apie 18 tokių suvenyrų medžiotojų, kurie iš viešbučio pavogė visokių daiktų, bet jų važiavo į Washingtoną vien iš musų mokyklos apie šimtą žmonių. O kiek iš kitų mokyklų suvažiuoja pažiurėti sostinės ir jei visi taip daro?

Už keletos dienų musų mokykla gavo sąskaitą iš viešbučio sumokėti $300. Tuos pinigus vaikai iš savo kišenių turėjo sumokėti. Bet mokykla atėjo jiems į pagelbą ir dengė tas išlaidas iš mokyklos metinio iždo. Kai tų pinigų neužteko, tada rankiojo iš visų mokinių, kiekvienas turėjo duoti po 25 centus.

—o—

Antru kartu tokį vaizdą mačiau šiais metais. Motinos Dieną viena kaiminka pasikvietė mane užeiti pas ją pažiurėti, ką jai parsiuntė sunus kareivis iš Vokietijos. Iš tikrųjų, ji turėjo ką parodyti. Parsiųsta didelė dėžė, o toj dėžėj visokie visokiausi daiktai. Ten buvo didelis pinigų rinkinys, gal kokie penki svarai, tarpe jų buvo ir Lietuvos pinigų; buvo trys eilės gintarinių karolių; penkios, atrodo gana brangios, spilkos, 2 gintariniai branzalietai, du dideli revolveriai, dvejos odinės pirštinės, pora vyriškų guminių batų, pora vyriškų geros rušies batukų, vokiečių oficieriaus pilna uniforma ir brangus žakietukai, didelė hitlerinė šilkinė vėliava, kurią mano kaiminka buvo padžiovusi ant baltinių virvės lauke, nors aplinkui gyvena daug vietinių vokiečių.

Dabar tas kareivis pats parvažiavo ir vyksta į Pacifiko frontą. Vaikas stojo savanoriu ir jau yra armijoj penki metai. Tai močia mane vėl pasišaukė pažiurėti, ką jos sunus parsivežė iš Vokietijos. Man buvo gana nemalonu, bet nebuvo kaip atsisakyti. Pamačiau rankinį lagaminą, popierinę dėžę, didelį maišą, geležinę dėžutę ir į blanketą susuktą ryšulį. Kaip išėmė daiktus ir paskirstė, tai močiai teko lauktuvių: 3 apatinės šilkinės kelnaitės, 3 šilkiniai marškiniai, 4 šilkinės dresės,, 3 moteriški šliubiniai aukso žiedai, 3 šiaip moteriški žiedai, 2 mažų mergaičių branzalietukai, 12 stalo peilių, šaukštelių, šakučių, gana geros išdirbystės žiuronai, šilkinis šalikas ir dar kas tai. Tai vis motinai.

Sau ir tėvui parvežė 4 puikius revolverius su mašnomis, 2 šautuvus, 2 fotografijos aparatus, 7 baksiukus filmų, 20 įvairių valdininkų guzikų, kai kurie paauksoti; dvejas kokio tai generolo kelnes, tris keistokus žakietukus, sako, kad generolų; lenko belaisvio uniformą, vienus guminius batus, tris vokiškus rankšluosčius, 2 gražias staldengtes ir daug kitokių vokiškų dalykų, iš viso niekam nereikalingų. Nebent pakabinti ant sienos ir visą gyvenimą į juos žiurėti.

Kuomet aš paklausiau, ar jam daug tas viskas kainavo nupirkti, motina ir jis pats sako, kad jis tų daiktų nepirkęs. Tai iš kur jų gavote, aš vėl klausiu. Jis tyli, o motina sako, kad iš auzų. Aš pastebėjau, kad tai vagystė, nors gal ir legališka. I tai man buvo atsakyta, kad vokiečiai ar žiurėjo, kai jie kokį kraštą užėmė.

Bet mes čia esame Amerikoje ir visokių daiktų čia galima nusipirkti, tai kam imti iš svetimų žmonių? Ypatingai man liudna buvo žiurėti į tuos šliubinius žiedus. O vietoj tokius daiktus gabenti, ar nevérčiau butų daugiau kareivių parvežti namo? Su laivais, sako, dabar sunku, tai kam juos sunkinti tokiais karo prisiminimais?

Tai mat kokių žmonių pasitaiko ir tarp musų kareivių. Medžioti suvenyrus, atrodo lyg ir sportas, bet liudna į juos žiurėti.

Varniškė.

TRUMANAS IR BYRNES ANTVERPE

Iš kairės į dešinę sėdi: prezidentas Truman, valstybės sekretorius Byrnes ir Amerikos ambasadorius Belgijai Sawyer. Jie buvo nutraukti Antverpe.

Mirė Alf. Jatužis

Velionis buvo apie 80 m. amžiaus. Amerikoj išgyveno apie 50 metų. Seniau buvo socialistas. Buvo tikras laisvamanis, tokiu ir mirė. Nors kunigo patarnavimas jam buvo siulytas keletą kartų, bet velionis atsisakė ką nors bendra su kunigu turėti. Nedaug randame tokių senukų. Garbė tau, Alfonsai! Garbė ir velionies dukteriai, žmonai, sunui, žentui ir augintinei, kad jie, nors patys budami tikintys žmonės, palaidojo velionį taip, kaip jis norėjo ir kaip jis gyveno.

Velionis buvo ramaus budo žmogus, mažai kur išeidavo. Prigulėjo prie SLA ir TMD. Buvo visų gerbiamas ir mirus prie jo kapo buvo sudėta labai daug gėlių. Porą dienų prieš mirtį velionis sakė duoti palydovams gerus pietus, bet svaiginamų gėrimų geriau neduoti. Žentas Tranauskas su velionies dukteria Bronise davė labai puošnius ir didelius pietus, bet alaus ant stalo nedėjo. Kas norėjo, galėjo gauti gėrimo prie baro kiek norėjo. Mat, velionies vaikai turi labai puošnią užeigą Philadelphijoj, ant No. 24 gatvės, kur po laidotuvių buvome nuvažiavę pietų. Velionis gyveno 406 Franklin St., Cheltenham, Pa. Netoli namų ir palaidotas.

Velionis Alfonsas buvo "Keleivio" skaitytojas ir bendrai mėgo darbininkišką literaturą, tik nemėgo komunistų nuo pat jų įsikurimo iki savo mirties. Kuomet aš buvau fanatiška komunistė, velionis mane pakritikuodavo, bet niekuomet nesistengė mane užgauti. Velionis buvo teisingas ir kiek giliau permatantis žmogus.

Paliko liudesyje žmoną, sunų, dukterį, augintinę, 4 brolius, 2 seseris, žentą, anukę ir daug giminių.

Ilsėkis, broli, šioje laisvoje šalyje, nes ir tu buvai laisvės draugas.

Brolienė A. G. Jatužienė.

KNYGŲ IR ŽOLIŲ SANDĖLIS

Aukso Altoriukas, maldų knygelė, Tilžėj spausdinta, gražiais celuloido viršeliais $1.75
Vainikėlis, maža maldų knygelė, mišios su paveikslais, drutais apdarais .... 65c.
Pekla, kur ji yra ir kam reikalinga, su kankinimo įrankiais .... 30c.
Raktas į Gyvenimą, atsidaryk duris, o atrasi paslėptus nuo tavęs tavo laimės gyvenimo turtus, arba meilško apsivedimo gyvenimas $1.00
Nebijok Mirti, knyga su paveikslais .... 60c.
Kapitonas Velnias, didelė, 3 tomų knyga $1.50
Duktė Marių, graži apysaka 25c.
Lengvas budas išmokti anglų kalbos be kito pagalbos .... 35c.
Neužmokamas Žiedas, graži apysaka .... 25c.
Gudrus Piemenukas, vargo apsakymai .... 25c.
Sveikata Ligoniams, knygutė aprašo apie 350 vaistažolių .... 25c.
Erodas Boba ir velniškas tiltas .... 35c.
Kaip Duktė gyveno pustynėj 25c.
Sapnų Knyga su paveikslais, apdaryta $1.35
Stebuklingas Zerkolas, graži apysaka .... 25c.
Grigorius, gražus skaitymai 30c.
Užkeiktoo 3 karalaitės .... 25c.
Keliauninkai į Palestiną .... 30c.
Davatkų Gadzinkos .... 20c.
Dvarinė Pana, graži apysaka 25c.
Ragana, tikras atsitikimas .. 35c.
Apie Dangų, saulę, mėnulį ir žvaigždes .... 10c.
Virėja-Kepėja, Vaikų Augintoja ir Vyrų Užlaikytoja, apie 450 visokių reecepṭų, kaip geriau jiems tikt $1.00
Praloto Olšausko Darbai ir nuopelnai ant Gedimino kalno Birštone, su meilužės paveikslu .... 25c.
Salemonas, laimių knygutė 15c.
Mikaldos Pranašystės ...... 25c.
Sapnas Marijos ant Alyvų Kalno .... 20c.
Burykla ir Burtininkas .... 35c.
Karvės ir nauda iš jų, geresnių surių padarymas, su paveikslais 25c.
Istorija seno ir naujo testamentų, su paveikslais. .... 35c.
Raistas, aprašymas apie Chicagos lietuvius $1.25
Nedoras Žydas, jaunų merginų kupčius .... 50c.
Kantri Elena, graži pasaka 25c.
Gromatos į Lietuvą, su dainelėm, 15 skirtingų pasveikinimų, tuzinas 40c., 3 tuzinai už $1.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJ

Nervų suirimas ir nemiga .. 85c.
Nuo cukrinės ligos .... 80c.
Vidurių valytojas .... 60c.
Nuo veneriškų ligų $1.20
Skausmingų mėnesinių reguliatorius .... 60c.
Nuo dusulio, kosulio ir mainų asthmos .... 60c.
Nuo vandenligės .... 60c.
Nuo užsisenėjusio kataro bei hay fever .... 85c.
Nuo inkstų akmenėlių bei strėnų 60c.
Nuo visokių reumatiškų skausmų 60c.
Vyriškumo pataisymas ...... 85c.
Trajankos, stambios .... 60c.
Kamparas, pakelis .... 35c.
Plaukų augintojas — saugoja juos nuo pražilimo .... 60c.
Nuo nemalonaus burnos kvapo 85c.
Nesišlapink miegodamas ...... 60c.
Nuo nutukimo, eik kudyn .... 85c.
Nuo surugusio pilvo (heart burn) .... 85c.
Tyra mostis, nuo bile kokio niežulio, Rožės, Pailių, Poison Ivy, gydo visokius skaudulius, apdegimus ir t.t. $2.25
Pailių arbata arba mostis .... 85c.

M. ŽUKAITIS, (41)
335 Dean St., Spencerport, N. Y.

APSIVEDIMAI

Įdomi ir graži dama, vidutinio amžiaus, jieško pažinties su įdomiu vyru, taipgi vidutinio amžiaus. Rašyti galima lenkiškai, rusiškai ir angliškai, su pirmu laišku įdedant ir savo atvaizdą. Laiškus adresuoti šiaip:
MISS ANNA GREGORY,
1818 Prospect Ave., Apt. 1 H.
Bronx, N. Y. (40)
Tel. TRemont 8-4999.

Pajieškau apsivedimui vaikino arba našlio farmerio. Aš esu 44 metu našlė. Katras norės su manim susipažinti, meldžiu prisiųsti savo paveikslą, kurį pareikalavus gražinsiu. Apie save paaiškinsiu per laišką.
MARY STAFFORD, (33)
615 W. Gay St., Columbus 8, Ohio

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Tonio Budreikos, kuris vienu kartu yra gyvenęs 90 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Kas žino dabartinį jo adresą, prašau man pranešti. (32)
AUGUSTAS RIMKUS,
269 Everett St., Allston, Mass.

Pajieškau senyvo žmogaus, kuris gauna pensiją iš valdžios. Prašau atsiliepti, o platesnių žinių suteiksiu per laiška. Adresuokit taip: (32)
MINNIE VOVERIS,
R 1,
White Cloud, Mich.

Petronelė Lamsargienė

Užlaikau visokių vaistų nuo rožių, ronotų kojų ir nuo kaulų gėlimo. Taipgi turiu Galingą Gydymo Mostį nuo Reumatizmo. Kurie turite kokius nesveikumus, kreipkitės, duosiu gerą patarimą ir busit patenkinti. (33)
PET. LAMSARGIENĖ
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

PARSIDUODA FARMA

55 akrai žemės, javai pasėti, yra daržas, 6 ruimų namas, elektros šviesa, daržinės, 8 galvos galvijų, arkliai, viščiukai, kiaulės, mašinos, trokas, traktoriai ir yra miško. Visa tai arti miesto. Kaina $3,700. Įmokėt $2,700. (33)
Mrs. K., Kayderos Hotel,
South Broadway Road,
Saratoga, N. Y.

FARMA GRAŽIOJ VIETOJ

Parsiduoda labai gražioj vietoj farma, prie gražaus ežero ir prie gero kelio. Platesnių žinių suteiksiu per laiška. Rašykit taip: (32)
MINNIE VOVIERIS,
R 1,
White Cloud, Mich.

FARMA PARDAVIMUI

Prie šteito kelio, 114 akrų žemės, 9 kambarių stuba, 2 banės, viena cementuota, trobėsiai visi geri, yra elektra, 2 arkliai, 2 melžiamos karvės, dvi metinės telyčios ir 6 pusmetinės telyčaitės. Yra visi farmos įrankiai, didelis obuolių sodas. Farma geroj vietoj, N. Y. valstijoj, Madison kauntėj, apylinkė apgyventa lietuvių. Mokyklos busas eina pro duris. Tik 2½ mylios iki geležinkelio stoties. Laukai apsėti javais ir dobilais. Trobesiai apdrausti $3,000 sumai. Viskas parsiduoda už $3,500, nes savininkas nesveikas. Kreipkitės: (34)
A. SAKALAUSKAS,
Box 73, No. Brookfield, N. Y.

GEROS KNYGOS

NUPIGINTOS VASAROS LAIKUI

Gyvulių Protas — D-ro Zell'o mokslinės studijos apie gyvulius. Autorius aiškina visokius keturkojų papročius ir prigimtį. Pavyzdžiui, kodėl šunelis loja ant mėnulio? Ką reiškia arklių bailumas? Kodėl gyvuliai su gera uosle paprastai turi silpnas akis ir greitai apjanka? Ar lapė ištikrųjų yra tokia gudri, kaip žmonės apie ją mano? Kodėl vieni gyvuliai ginasi nuo savo priešų, o kiti bėga? Ir daug kitokių dalykų. Knyga didelio formato, 212 puslapių. Kaina buvo $1.25, dabar tik 65c.

Biblija Satyroje—Tai yra knyga, kur Biblijos pasakojimai yra atvaizduoti juokingais paveikslais. Kaina buvo $1.00, dabar tik 50c.

Kokius Dievus Žmonės Garbino Senovėje?—Parašė Iksas. Tai labai įdomus ir pamokinantis leidinys. Dievų ir tikybų istorija paduodama nuo saulės garbinimo iki krikščionybės laikų. Knyga turi 272 puslapius. Arti 100 puslapių pašvęsta vien tik senovės lietuvių dievams apibudinti. Čia yra aprašyta daugiau kaip 30 įvairių Lietuvos dievų, dievaičių ir šventujų. Bet knyga ne religinio pobudžio. Priešingai, ji parodo, kad dievus patys žmonės kuria ir patys juos naikina. Knygos viršeliai papuošti senovės lietuvių žinyčios paveikslu. Kaina buvo $1.00, dabar tik 50c.

Sveikata — Didelė, gražiai apdaryta ir gausiai iliustruota D-ro Graičiuno parašyta knyga. Paprasta kaina—$2.50; musų nupiginta kaina—$1.50.

Sielos Balsai—Jono Smelttoriaus dainos ir eilės. Knyga gražiai iliustruota, apdaryta drutais audekliniais apdarais, buvo $1.25, dabar tik 75c.

Lietuvos Vaizdai, tai yra atvirutės su gražiais Lietuvos vaizdais. Atvirutės tinka bile sveikinimams arba korespondencijoms, o ypač šiais metais, kuomet už Lietuvos nepriklausomybę Amerikos lietuviai veda tokią įtemptą kovą.

Kompletas buvo 50c., dabar 35c.

Žemaitės Raštai Karo Metu. Knyga didelio formato, ant dailios popieros, iliustruota, piešia baisius karo vaizdus Lietuvoje. Kaina buvo 50c., dabar 25c.

Prašom pasinaudoti proga ir įsigyti gerų knygų nupigintom kainom.

Užsakymus prašom siųsti šitokiu adresu:

"KELEIVIS"
636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

SU FONETIŠKU IŠTARIMU IR TRUMPA ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Šis rankvedėlis yra sutaisytas taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas gali lengvai pramokti angliškai. Čia telpa sutvarkyti reikalingiausi pasikalbėjimai jieškant darbo, nuėjus krautuvėn ko nusipirkti, pas daktarą ar traukiniu važiuojant.

Gaunamas "Keleivio" Administracijoj, kaina 35 centai

"KELEIVIS"
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicagą), $6.00. Chicagoje ir Europoje—$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

MOTERIMS PASISKAITYT

Šį SKYRIŲ TVARKO M. MICHELSONIENĖ.

UŽ LYGŲ DARBĄ, LYGUS ATLYGINIMAS

Du Amerikos senatoriai, C. Pepper ir W. Morse, vienas demokratas, kitas republikonas, pasiulė senatui įstatymo kelių sulyginti moterų ir vyrų atlyginimą už darbą. Už lygų darbą moterys turi gauti tokį pat darbo mokestį, kaip vyrai. Tie senatoriai sako, kad moterims Amerikos pramonėje daroma didelė skriauda. Net ir dabar, kada moterų milionai įsitraukė į pramonę, kada moterys dirba dirbtuvėse vyrų darbus, atlyginimo žvilgsniu moterys yra skriaudžiamos.

Prieš šį karą moterys Amerikos dirbtuvėse vidutiniškai uždirbdavo nuo 50 iki 60% mažiau, negu vyrai. Karo metu visose dirbtuvėse pradėjo trukti darbininkų, tai daugelis dirbtuvių moterų uždarbius pakėlė. Keli tukstančiai dirbtuvių kolektyvinėse darbo sutartyse yra pasižadėję moterims už lygų darbą mokėti tokį pat atlyginimą, kaip vyrams. Bet jei imti bendrai visą krašta, tai ir dabar dar **moterys vidutiniškai uždirba 40% mažiau, negu vyrai.**

Prieš karą buvo skaitoma, kad moteris negali savo darbu susilyginti su vyrais. Vyrai, vien del to, kad jie vyrai, gaudavo didesnes algas ir aukštesnį darbo mokestį. Karas betgi parodė, kad ta pažiura į moterų darbą buvo ir klaidinga ir neteisinga. Karo laike moterys pradėjo dirbti tokius darbus, kurie anksčiau buvo skaitomi "vyrų darbai" ir štai kas pasirodė:

Daugelyje darbų moterys pasirodė geresnės darbininkės, kaip vyrai. Visuose darbuose, kur nereikia daug jėgos, bet kur reikia daug atydumo ir sąžiniškumo, moterys dirba geriau, kaip vyrai. Tokių darbų pramonėje yra galybės. Žinoma, kur reikia daug fiziškos spėkos, ten moteris negali lygintis su vyru. Tokie darbai yra ir liks "vyrų darbai." Moterys tokiuose darbuose dirba tiktai išimtinais atsitikimais. Bet lengvesniuose darbuose, dargi prie gana painių mašinų, moterys gali "bytinti" vyrus ir jau jokiu budu neužsileidžia vyrams.

Bet uždarbių žvilgsniu moterims nepasisekė susilyginti su vyrais. Moterys yra skriaudžiamos ir perkeliant darbininkus į geresnius darbus ir aukštesnius uždarbius. Dabar kai prasideda "rekonversija," ukio persitvarkymas į taikos laiko gamybą, moterys ir vėl yra skriaudžiamos, joms tenka prastesni ir mažiau apmokami darbai.

Vienas įstatymas, kongrese priimtas, tos padėties nepakeis. Bet toks įstatymas butų didelė pagelba moterims darbininkėms jų kovoje už lygų atlyginimą. Tik klausimas, ar toks įstatymas praeis? Jis dar ką tik įneštas, o mes žinome, kad kartais ir labai naudingi įstatymai pelėja senate ar atstovų rumuose metų metus.

Po karo numatoma, kad daugelis moterų, kurios prieš karą nėjo dirbti į dirbtuves, pasiliks dirbtuvėse. Kurios galės, grįš į savo "šeimos židinį," bet labai daug bus tokių moterų, kurios turės pasilikti dirbtuvėse. Taip pat šimtai tukstančių jaunų mergaičių, kurios pradėjo dirbti dirbtuvėse karo metu, daugumoje irgi turės pasilikti pramonės darbuose. Toms visoms moterims labai svarbu, kad pasibaigtų diskriminacija prieš moteris dirbtuvėse.

Mes gyvename "vyrų pasaulyje." Vyrai valdo valstybę, vyrai kongrese leidžia įstatymus, vyrai yra įmonių vedėjai, vyrai šeimininkauja ir darbininkų unijose. Todel moterys turi vargo išsikovoti sau visišką lygybę prie darbų. Darbininkų unijos turėtų buti pirmos padėti moterims tą lygybę iškovoti ir, reikia pasakyti, kad daugelis unijų reikalauja iš darbdavių įrašyti moterų lygybės principą į kolektyvines darbo sutartis. Mat, jei moterys darbininkės yra skriaudžiamos dirbtuvėse, tai ir visi darbininkai del to nukenčia. Bet vyrai unijistai dažnai už moterų teises ne taip griežtai kovoja, kaip jie kovoja už vyrų darbininkų reikalus.

St. R-ė.

MOTERŲ ARMIJA GRĮŽTA IŠ KARO

Amerikos merginos ir moterys, kurios buvo karo tarnyboj Europoj, dabar grįžta namo. Ši nuotrauka parodo apie šimtą jų išlipant iš armijos orlaivio New Yorke.

DEL KARO "NUKENTĖJUSIOS" MADOS

Šimet pasidarė labai populiari tokia mada, kuri palieka neapdengtą moters liemenį. Ji teisinama tuo, kad karo metu neva stinga materios. Čia matosi trys tokios mados pavyzdžiai. Žinoma, rimtos moterys tokių "prašmatnybių" nemėgsta.

Širdžių užkariautojai

Kur Amerikos kareiviai stovi užsieniuose, jie daro didelius širdžių užkariavimus. Geriausis tam įrodymas yra tas, kad 50,000 musų kareivių vedė žmonas Anglijoje, 10,000 vedė Australijoj ir Naujojoj Zelandijoj, 3,000—Francijoj, 2,000 — Italijoj ir mažesni skaičiai kitose šalyse. Net tolimoj Kinijoj 50 amerikonų (Amerikoj gimusių kiniečių) susirado sau gyvenimo drauges.

Dabar visos tos amerikonų žmonos nori kaip galima greičiau vykti į Ameriką, į savo vyrų kraštą. Jų atvažiuotų dešimtys tukstančių, jei nebutų taip sunku su laivais. Daugelis atvažiuos čia su kudikiais, o po karo kai kurios norės partraukti čia ir savo šeimų narius iš "senųjų kontrių."

Paskutiniu laiku vyresnybė labai suvaržė kareivių vedybas užsieniuose. Mat tokios vedybos apeina Amerikos imigracijos įstatymą, įveda į kraštą naujų gyventojų. Be to, nežinia, kaip naujosios amerikonkos susigyvens su Amerika, su jų nauja aplinkuma, naujais žmonėmis, papročiais ir tvarka. Dabar, jei Amerikos kareivis nori vesti užsieniuose, jis turi išeiti "kryžiaus kelius," turi gauti visokių leidimų iš savo viršininkų, turi pristatyti visokius liudijimus ir tik nugalėjęs visas kliutis gali svetur susituokti.

Anglijoje ir Australijoje, kur Amerikos kareiviai daugiausiai žmonų vedė, tų kraštų valdžia rengia trumpalaikius kursus apmokyti busimosiom amerikonkom: joms aiškinama Amerikos papročiai, moterų busena ir moterų teisės. Tam reikalui leidžiama knygų ir duodama visokių pamokinimų. Anglės ir australietės neturi sunkumų su kalba, bet francuzės, italės ir kitos moterys naujoj savo tėvynėj turės pakelti visų imigrantų sunkumus dėl kalbos.

Katrytė.

Kojinės ir Kumpiai

Nesenai skaičiau laikraštyje apie nylono kojines; girdi, gėdykitės užsidėti, jeigu kurios ir turite, verčiau apsivyniokit kojas skudurais. Nylonas, sako, reikalingas karui.

Bet valdžia nereikalauja, kad žmonės atiduotų geras nylono kojines, o tik tokias, kurios jau nebetinka naudojimui. Nylono kojinių dabar negalima pirkti, o jei kuri turi išsaugojus nuo pirmiau, tai koki gėda gali but, jei žmogus gerą drapaną nesudrasko greit, bet saugoja, kad galėtų ilgiau ją dėvėti? Aš manau, kad didesnė gėda yra kelti balius ir vestuves ir po visą apylinkę jieškoti mėsos ir vištų.

Kelios dienos atgal nueinu į krautuvę. Keli vyrai kalbasi. Vienas sako: "Tik imtum ir uždegtum, gana jau to!" "Ką uždegtum?"—paklausė vienas pašalietis. Tas vyras atsigrįžęs į visus sako:

"Nagi, draugas mane užprašė ant vestuvių, sakė brolis ženijasi, tai bus geros vestuvės. Nueinu, žiuriu, salė didelė, gal keli šimtai žmonių susirinkę, ilgi stalai apkrauti kumpiais ir vištomis, o aš kartais eidamas į darbą negaliu gauti paprastos balionės. Aš neprašau, kad man duotų dykai, aš turiu pinigų, bet aš negaliu gauti, o del vestuvių ar kitokių balių, tai visko galima gauti. Taigi, aš ir sakau, kad tokius balius tik uždegti reikia."

Tą pasakęs tas darbininkas piktai pažiurėjo į klausančius ir išėjo pro duris. Aš irgi manau, kad didesnė gėda yra kelti tokias vestuves, nekaip užsidėti nylono kojines. Jeigu saugosi kojines, kad jos ilgiau tvertų, tai niekam iš to nebus skriaudos, bet tokios vestuvės ir baliai nuskriaudžia tuos, kurie dirbdami negali gauti tinkamo maisto. Mes sakom, reikia kęsti, dabar karas. Bet turėtų karą jausti ir tie, kurie balius rengia ir perdaug išlaidžias vestuves kelia.

A. L.

TREMTINIAI

Oi, nelaime, ką aš matau!
Širdį ver, kaip yla,
Numylėtos mano vietoj
Gyvena barzdyla.

Nebėr jos brolio nė vieno,
Visi išvaryti,
Ir senutei motinėlei
Vartai uždaryti.

Oi, motule, motinėle,
Kur tavo dukrelė?
Gal kukoja kur Samaroj,
Kaipo gegužėlė.

A. Vienažinskis-Vienažindis.

Dramblys (slonis) savo ilgame snape neturi nei vieno kaulo.

RACIONAVIMAS

Raudonos stampės iš 4-tos knygutės

Q2 iki U2	galioja iki	rugp.	31
V2 iki Z2	" "	rugsėjo	30
A1 iki E1	" "	spalių	31
F1 iki K1	"	Lapkričio	30

Mėlynos stampės iš 4-tos knygutės

Y2, Z2, A1, B1, C1 iki	rugp.		31
D1 iki H1	"	rugs.	30
J1 iki N1	" "	spalių	31
P1 iki T1	"	Lapkričio	30

Cukrus

5 svarus cukraus galima pirkti už stampę 36 iš 4 knygutės iki rugpiučio 31 d.

Avalinė

Iš knygutės nr. 3 orlaivių stampės 1, 2, 3, 4 galioja neapribotam laikui.

Knygų Bargenas Už Pusę Kainos

Visos knygos, kurios žemiau yra surašytos, trumpam laikui yra nupiginamos iki pusė kainos. Kas pirks už $1.00, tas gali pasirinkti už $2.00 knygų. Kas pirks už $1.50, gali pasirinkti už $3.00. Jei pirksit už $2.00, gausit knygų už $4.00. Ir t. t.

Štai čia knygų sąrašas:

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o mokslas sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaipgi Nojus butų galėjęs surinkti į kelias dienas visų veislių gyvunus, kurie gyvena išsimėtę po visą žemės kamuolį? Kaip jis galėjo tuos gyvunus prastoj savo arkoj sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimynos galėjo atsirasti po tvano juodveidžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti jokis kunigas, yra nuosakiai ir aiškiai išdėstyti šitam veikale. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas; kas sakinys—tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžios iki galo.
Kaina ..... 25c.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parašė kun. M. Valadka. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų bažnyčios autoritetą ir faktais parodo, kad jis nėra joks Kristaus vietininkas. 224 pusl. Kaina .. $1.25

KAIP SENOVĖS ŽMONĖS PERSISTATYDAVO SAU ŽEMĘ

Labai įdomus senovės filosofų daleidimai apie žemės išvaizdą. Pagal daugelį autorių parašė Iksas. Antra knygutės dalis yra: **"Išvirkščias mokslas arba Kaip Atsirado Kalbos."**
Parašė Z. Aleksa.
40 pusl. ..... 10c.

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Veikalas perstato nužudymą caro Aleksandro II. Labai puikus ir nesunkiai scenoj perstatomas veikalas. Iš viso reikalaujamos tik 28 ypatos.
So. Boston, 1913, pusl. 61. .... 25c.

TABAKAS.

Kaip jis žmonėms kenkia. Liaukimės rukę! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklelis, So. Boston, Mass. 1909 m., pusl. 63. ..... 25c.

ŽINGSNIS PRIE ŠVIESOS.

Vieno akto vaizdelis ir monologas NAŠLAITĖ. Parašė K. S. Lietuvaitė. So. Boston, Mass.
1914 m., pusl. 23. ..... 10c.

"SALOMĖJA"

Arba, kaip buvo nukirsta šv. Jonui galva. Drama viename akte, parašyta garsaus anglų rašytojo. Vertėtų kiekvienam perskaityti. 25c.

"O. S. S."

Arba Šliubinė Iškilmė. Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras perstatymui. Kaina ..... 15c.

DĖL PINIGŲ

Trijų aktų ir septynių scenų drama. Pagal L. Tolstojų, parašė A. A. Večkys. Kaina ..... 35c.

KARĖS NUOTAKOS

Vieno akto drama, vaizduojanti vokiečių militaristų žiaurumą ir nelaimingą moterų likimą.
Kaina ..... 20c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygutė šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vanderveide, vertė Vardunas.
Kaina ..... 10c.

LIETUVIŲ SEIMYNOS ISTORIJA JUŠKEVIČIAUS DAINOSE.

Jei nori žinoti, kaip senovėje lietuviai gyveno, tai perskaityk šitą knygą. Iš jos sužinosi, kad vyrai turėjo daug pačių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti ir pamokinanti knyga. Su paveikslais. Kaina .... 50c.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Panašios knygos lietuvių kalboje iki šiol da nebuvo. Čia aprašyta kokius dievus garbino senovės indai bei arijonai, egiptėnai, chaldai, asyrai, lietuviai, barbarai ir tt.; kaip tie dievai vadinosi, kur jie gyveno ir kokius jie santikius su žmonėmis turėjo. Knyga stambi ir labai užimanti. Tai yra tikra tikėjimų istorija. $1.00

MATERIALISTIŠKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygelė aiškina proletariato filizofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulyje įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šitą knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protaujantiems darbininkams neapkainuojama. Kaina ..... 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA.

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės buti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c.

DĖLKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia dėl to, kad norisi, atšaus nepagalvojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be valgio žmogus silpsta? Ir dėlko vienas maištas duoda daugiau apėkų, kitas mažiau? Dėlko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Kodėl jam reikia riebalų? Šituos klausimus suprasi tiktai iš šios knygutės. Parašė D-ras G-mus. Kaina .. 15c.

KUNIGŲ CELIBATAS.

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežiaus kunigai nesipačiuoja. Čia išaiškinta visa jų bepatystės istorija, jos pasekmės ir doriškas dvasiškijos nupuolimas. Šią knygą turėtų perskaityti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad ju moterįs, dukterįs ir mylimosios nepapultų į tokią kunigų glėbį. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., sulietuvino Ferdinand de Samogitia.
Kaina ..... 25c.

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?

Laisvamanis čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pilna argumentų, kurių nesumuš joks jėzuitas. Kaina tos knygutės ..... 20c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Šį intriguojantį politiškai-ekonomišką klausimą aiškina garsusis Vokietijos socialdemokratų teoretikas Karl Kautsky. Kaina ..... 10c.

BIBLIJA SATYROJE

Tai Biblijos pašaipa. Į Kanadą tos knygos neįsileidžia. Labai juokinga su 379 puikiais paveikslais, perstatančiais įvairius nuotikius nuo prieš sutvėrimo pasaulio iki užgimimo Kristaus. Įgijęs šią knygą niekas nesigailės. 382 puslapiai. Kaina $1.00

KUR MUSŲ BOČIAI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmonės gyveno Rojuje. Bet mokslas Rojų visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopšinė buvo šiaurėje. Ir ši knyga parodo, kodėl taip manoma. Labai įdomus ir pamokinantis skaitymas. Kaina ..... 25c.

DŽIAN BAMBOS SPYČIAI.

Ir kitos fonės. Daugiau juoku, negu Amerikoj munšaino. Šioje knygoje telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai," eilės, pasikalbėjimai, humoristiški straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristiškos ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikščiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

PAPARČIO ŽIEDAS.

Ir keturios kitos apysakos: (1) Neužsitikintis Vyras; (2) Žydinti Giria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jose nurodoma kaip žmonės paikai tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. .... 15c.

LYTISKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsisaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir papildyta laida. Kaina .. 25c.

EILĖS IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina .... 25c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami svaigintamieji gėrimai atsiliepia jų vaikams. Kas yra arba tikisi kada nors buti kudikių tėvais, butinai turėtų perskaityti šitą knygutę. Kaina 10c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

Pekla

BROŠIURA SU PEKLOS ŽEMĖLAPIU IR KITAIS PAVEIKSLAIS.

Parašė

A. M. METELIONIS.

Kunigai gąsdina tamsuolius amžina peklos ugnimi ir už pinigus apsiima kiekvieną išgelbėt nuo amžinų kančių pragaro liepsnose. Bet šios knygos autorius parodo, kad visa tai yra melas ir apgavystė, nes peklos visai nėra. Jisai parodo, kad toj vietoj, kur Biblija sako buvus kitąsyk peklą, dabar kepustai auga. Ir pridėtas "peklos" žemėlapis tatai patvirtina.

Kaina 25 centai.

Knyga gaunama "Keleivio" Knygyne.

Adresas: "KELEIVIS"
636 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Taipgi ir pas
A. M. METELIONĮ
7747 Navy Avenue,
Detroit, Mich.

STALINO SLOGA

Iš Potsdamo atėjo žinia—Stalinas serga! Liga buvo nesunki, tiktai sloga, mažas persišaldymas. Liga nekliudė Stalinui tartis savo kambariuose Berlyne su aukštais rusų pareigunais, komisarais ir maršalais. Liga greit ir praėjo. Bet visgi "Stalinas serga" nuskambėjo aplink visą žemę ir visi pamanė tą patį: "O jeigu..."

Stalinas arba tikru vardu pavarde, Juozas Džugašvili, yra "plieno žmogus," sveikas, stipras ir, kaip rusai sako, "ne kvailys užkąsti ir ne liurbis išgerti." Stalinas stipriai išgeria vodkos. Su degtinės stikliuku rankoje, raudonosios armijos karininkų pergalės vaišėse, jis, nors pats gruzinas, pasveikino su pergale rusų tautą, išskirdamas ją iš visų kitų plačios Rusijos tautų.

Taigi, del Stalino sveikatos jo vienminčiai gali nesibaukštyti, o priešai neturi dėti vilčių į jo "slogą." Ir visgi, "su saule negyvensim nė vienas," o "iš dulkės kilę į dulkę ir pavirsim.." Nuo smerties nėra saugus dargi diktatoriai.

Stalinas eina 66-tus metus. Jis gimė 1879 metais gruodžio 22 d., beveik kartu su Leonu Trockiu. Jo tėvas buvo kaimo batsiuvis ir didelis girtuoklis. Šeimos išlaikymas krito ant motinos pečių. Motina per didelį vargą sutaupė pinigų pasiųsti savo "Soso" (gruzinų kalboj Juozukas vadinasi Soso) į bažnytinę mokyklą. Iš tos mokyklos Stalinas įstojo į Tifliso popų seminariją, bet iš seminarijos buvo išvarytas 1899 metais. Už kokį prasižengimą jis buvo pašalintas, tikrai nežinoma. Stalino biografai sako, kad "už revoliucinį veikimą." Į kariuomenę Stalinas nebuvo paimtas "del netikusios sveikatos."

Popų seminarija buvo vienintelė mokykla, kurią Stalinas lankė. Po tos mokyklos jis pakliuvo į kietą gyvenimo mokyklą. Bet popų seminarija paliko neišdildomą pėdsaką Stalino asmenyje. Stalino rašymo budas ir prakalbos yra gryniausiame popų stiliuje. Jis kalba ir rašo taip, kaip jis išmoko seminarijoj ir kaip pravoslavų kunigai buvo mokomi kreiptis į tikinčias aveles.

Po popų seminarijos Stalinas stojo tarnauti į geofizikos observatoriją Tiflise, bet neilgai ten tarnavo. Už revoliucinį veikimą buvo areštuotas ir išsiųstas į Sibirą, iš kur betgi jis greit pabėgo ir gyveno nelegaliai. Iš viso Stalinas buvo areštuotas ir išsiųstas į poseleniją penkis kartus. Keturis kartus jis pabėgo, o penktą kartą, 1913 metais, jis buvo išsiųstas į tokią vietą Sibire, iš kur pabėgti nebuvo galima. Iš Sibiro Staliną išlaisvino 1917 metų vasario revoliucija.

Keturius kartus Stalinas pabėgo iš Sibiro, bet penktą kartą nebegalėjo pabėgti. Iš to patyrimo Stalinas išmoko, kaip ir kur siųsti savo priešus, kad jie negalėtų pabėgti. Iš Stalino Sibiro ir konclagerių žmonės nepabėga, negut labai išimtinais atsitikimais. Iš savo nelegalio gyvenimo ir kovos su caro žandarais Stalinas išmoko, kaip sutvarkyti žandarmeriją, kad joks opozicinis gaivalas negalėtų ištrukti iš policijos nagų. Sovietų Rusijos NKVD tinklas yra labai tankus, į jį pakliuva daugybė visai nekaltų, bet "kaltas" pro tą tiklą vargiai prasprunka.

Stalinas yra stiprių nervų žmogus. Po Lenino mirties, 1924 metais, Sovietų vadų viršunėj prasidėjo kova del Lenino įpėdinystės. Ta kova buvo ilga ir žiauri. Stalinas iššudė visus žymiausius Lenino bendradarbius ir po 1936-38 metų "valymosi" liko vienintelis ir neginčijamas Rusijos diktatorius. Skersti savo kovos draugus, partinius vienminčius gali tik tvirtų nervų žmogus, o Stalino režimas Rusijoj išskerdė, badu išmarino ir konclageriuose nukankino milionus Rusijos žmonių. Lepšis to nebutų galėjęs padaryti.

Stalino sloga iššaukė spėliojimą, kas butų Stalino įpėdinis Rusijos diktaturos soste, jei diktatorius išvažiuotų į svečius pas Bucharina, Trocki, Rykova, Piatakova ir kitus savo partijos draugus? Atsakymas yra aiškus: įpėdiniu bus tas, kas neišvengiamoj kovoj pasirodys stipresnis. Ar tai butų kompartijos naujas generalinis sekretorius, ar NKVD žandarmerijos galva, arba kuris nors raudonosios armijos maršalas, pareitų nuo to, kuris turėtų didesnę jėgą ir galėtų nustumti konkurentus į šalį. Diktatorių palikimą išsprendžia kova, o kartais ir kruvinos skerdynės.

J. S.

Apsivalyti ir Pagelbėti

Šiandien Europoje didžiausias drabužių ir avalynės trukumas. Batų pora kainuoja $75. Už vyriškus marškinius mokama iki $200. Už eilutę vyriškų drabužių, jei gaunama, tenka dirbti ištisus 3 mėnesius.

Tokiose sąlygose gyvena tukstančiai lietuvių. Del to mums svarbu kuo greičiausiai ir kuo daugiausiai surinkti ir nusiųsti kenčiantiems lietuviams pagelbos. Nelaimingieji lietuviai karo išblaškyti po visą Europos kontinentą.

Jusų atliekamas drabužis ir apavas gali pridengti nelaimingą jusų artimą nuo karo nukentėjusį ir laukiantį jusų paramos. Milionuose Amerikos šėpų kandys ėda gerai apdėvėtus drabužius, kurių patys jau nenorime naudoti, bet dar manome, kad kada nors juos naudosime. Bet mados, gyvenimo reikalavimai, orų ir skonio keitimasis sulaiko pažiurėti, kas su tais drabužiais darosi... Veikiausiai, jei jų dar kandys nesuėdė, per vasarą tikrai suės. Vilkėt, sykį padėję, senų drabužių tikrai nevilkėsime. Tai ne Amerikoje. Mes čia kitaip pratę. Į šėpoj kabantį savo seną švarką nė žiurėti nenorime.

Dabar kaip tik gera proga tą atliekamąjį drabužį padovanoti United Lithuanian Relief Fondui, kurio sandėlyje drabužis bus paruoštas ir pasiųstas kenčiančiam broliui. Šėpoj liks vietos, bus išnaikintos kandys ir pagelbėsim kenčiančiam broliui užjuryje.

Su batais kada nors visi esame turėję bėdos: nuspaudė kojà, nutrynė odą, batus padėjome. Avime savo kojoms patogiai pritaikytus batus. Manome, kad pailsės kojos ir šėpoje pabuvoję senieji batai vėl bus galimi naudoti. Bet kaip panorime senus batus avėt, juos pavartome, nusivalome, vėl apsiauname. Manome, kad bus geriau. Bet kur tau! Dar blogiau! Batai sudžiuvę, o kojos išlepintos. Batus vėl padedame. Gaila numesti, dar per geri, bet avėt vistiek negalima. **Išeitis — padovanokime ir batus United Lithuanian Relief sandėliui. Ten jie bus sutvarkyti ir nusiųsti kenčiantiems. Jiems bus geri, nors ir nebus paskutinės mados, jei netiks vienam, tiks kitam. Tukstančiai lietuvių yra basi ar pusbasiai. Dovanoti senus batus, jums—maža auka, jiems—milžiniška pagelba.**

Nejaugi patingėsime savo namus apvalyti ir nelaimingiesiems pagelbėti?

Jei jusų apylinkėje į BALF centrelius nepatogu drabužius ir avalynę pristatyti, siųskite tiesiog į:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Warehouse, 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-6203

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos rubežius ir kaip šalis yra padalyta į apskričius. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mušių su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina $1.00

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass.

DRAPANOS NUKENTĖJUSIEMS NUO KARO

Jungtinės drabužių rinkliavos pirmininkas Henry Kaiser praneša, kad šį pavasarį Amerikos žmonės surinko daugiau kaip 150 milionų svarų drabužių nukentėjusiems nuo karo žmonėms. Apie 30,000,000 svarų jau išsiųsta arba paruošta išsiuntimui. Iš to skiriama:

Šalis	svarų
Belgijai	1,816,284
Čekoslovakijai	2,022,276
Francijai	3,535,815
Graikijai	1,334,472
Italijai	340,045
Filipinams	1,041,725
Jugoslavijai	4,423,647
Kinijai	50,000
Rusijai	1,000,000

ARABŲ VADAS IR DE GAULLE

Generolas de Gaulle, francuzų laikinosios valdžios galva, sveikinasi su Tunisijos bejumi, kuris atvyko į Paryžių švenčiant francuzams Bastilijos išgriovimo šventę.

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas yra nusiuntęs vieną drabužių siuntinį per Raudonąjį Kryžių tiesiai į Lietuvą, bet kam tie drabužiai teko, iki šiol da nėra žinių. Bolševikai neįsileidžia į Lietuvą nei užsienio lietuvių atstovų, nei Amerikos Raudonjoo Kryžiaus atstovų drabužių išdalinimą prižiurėti.

Skaitytojų Balsai

Gerbiamieji!

Aš labai džiaugiuos, kad buvau užsirašius Keleivį. Aš turiu dvi mergaites ir iš Maikio su Tėvu pasikalbėjimų jos abidvi išmoko lietuviškai skaityti ir rašyti. Dabar, kada duktė Birutė yra išvažiavusi į ligoninę mokytis, ji man visada laiškus rašinėja lietuviškai ir kiti vis mislija, kad ji yra lankiusi lietuvišką mokyklą, bet ji nėra buvus lietuviškoj mokykloj, tik yra išsimokinus iš Maikio su Tėvu. Antra mergaitė yra išvažiavus į Reading, Pa., tai ir šitoji parašo laiškus visada lietuviškai (ji tik vasarai išvažiavo dirbti, sugrįš į mokyklą, eiti į 11-ą klasę). Jeigu butų kur progos lankyti lietuvišką mokyklą, tai butų neprošali, bet ne Shamokin'e: čia lietuviai labai sulenkėję, susimaišę su svetimtaučiais.

O aš kai paimu Keleivį skaityti, tai pradedu nuo pat 8-to puslapio ir skaitau iki pirmo, ba, mat, aš kadaise gyvenau Bostone ir apie Bostoną, tai malonu pasiskaityti, sužinoti apie savo pažįstamus. O ant 8-to puslapio beveik visi aprašymai iš Bostono.

Ir kad jusų malonė, prisiųskite man knygutę vardu Pekla, mylėčiau sužinoti, ar didelės kopustų galvos užauga toje vietoje, kur pekla buvo. Aš labai myliu kopustus sodinti ir valgyti. Taipgi prisiųskite knygą Teisingas Patarėjas ir Kunigų Celibatas.

Sveikinu jumis visus, kurie dirbate prie Keleivio ir Enkiu viso, ko tik jus pageidaujate.

Veronika Bozienė,
Shamokin, Pa.

Gerbiama Keleivio Redakcija.

Su šiuo laišku prisiunčiu penkis dolerius, už kuriuos malonėkit siuntinėti laikraštį Keleivį ir toliau. Jokiu budu nenorėtumėm uždaryti Maikio Tėvui durų, jeigu tik galim užsimokėti už prenumeratą. Aš jau ilgas laikas esu ligoninėj, bet visados prašau, kad man atneštų Keleivį pasiskaityti ir nepraleidžiu nė vieno straipsnio neperskaitęs iki kitą Keleivio numerį man atveža.

Frank Babilus,
Chicago, Ill.

Gerbiamas staršas generole ir Keleivio redyba.

Linkiu jums geros sveikatos ir dar leisti laikraštį per daugelį metų, o staršam generolui siunčiu 5 dolerius ant naujų šarovarų. Aš labai nemyliu to didelio lopo ant kelio, atrodo labai prasti generolai su nuplyšusiom kelnėm.

Su tikra pagarba, senas laikraščio skaitytojas,

Antanas Petraitis,
Pittsburgh, Pa.

MAIKIO TĖVUI PO PENKINĘ

Maikio tėvui po penkinę prisiuntė šie draugai: Jos. Shatt, iš Perkasie, Pa.; Veronika Bozienė iš Shamokin, Pa.; J. Novogrodskas iš Toronto, Ont., Kanadoje, prisiuntė "Keleiviui" $1.50 aukų. Ačiu.

Rusijos užsienio reikalų komisaro tikroji pavardė yra ne Molotovas, bet Skribinas.

Theodore Roosevelt buvo tėvas naujos bet neilgai gyvavusios partijos, Bull Moose.

Kaltina Armijos Vadus

KAIP BOSTONO ŽURNALISTAS PASIEKĖ BERLYNĄ

Andrew Tully sako, kad armijos kietakakčiai be reikalo jį persekiojo

Į Bostoną yra grįžęs Andrew Tully, vietos dienraščio "Traveler" korespondentas. Musų skaitytojai jau žino, kad Tully ir kita Amerikos žurnalistė, Virginia Irwin, St. Louis "Post-Dispatch" korespondentė, balandžio 27 d. buvo nuvykę į Berlyną, už ką armijos vadovybė vėliau juos nubaudė.

Tully sako, kad jo atžvilgiu armijos kietakakčiai pasielgė neteisingai — tur but norėdami patenkinti tokius pat rusų armijos kietakakčius. Rusai ir šiandien neįsileidžia jokio Amerikos žurnalisto į tas sritis, kurias valdo raudonoji armija.

Bostono žurnalistas kone išimtinai kaltina generolą Alleną, kuris Amerikos vyriausioje komandoje eina visuomenės santykių viršininko pareigas. Kada Tully ir Irwin vyko į Berlyną, generolo Alleno departamentas da nebuvo paskelbęs, kad Amerikos žurnalistai negali pereiti rusų kontroliuojamon teritorijon. Toks įsakymas buvo paskelbtas tik tada, kai Tully ir Irwin buvo jau netoli Berlyno.

Bostono žurnalistas buvo pakviestas į Paryžių, kad pasiaiškintų generolui Allenui. Tully išaiškino, kaip atsitiko, bet generolas Allen tuos pasiaiškinimus atmetė ir įsakė per dešimt dienų neišleisti jo korespondencijų, nors cenzura buvo jas užgyrusi.

Tully sako, kad generolas Allen eigėsi neleistinai da ir kitu atžvilgiu. Pergalės Dieną (gegužės 8) Bostono ir St. Louis žurnalistai nuvyko į generolo Allen štabą ir pareikalavo, kad jam padarytų vieną iš dviejų: arba leistų pasiųsti sulaikytas jų korespondencijas, arba atimtų jiems korespondentų teises.

"Tai lengva" — pasakęs generolas Allen — "jus neturit teisių..."

Nuo to laiko ir Tully ir Irwin buvo diskredituoti, kaip karo korespondentai. Bet tą pačią dieną Amerikos vyriausioji komanda buvo davus įsakymą jų raštus pasiųsti jų atstovaujamiems dienraščiams! Reiškia, Tully ir Irwin buvo nubausti nežiurint to, kad vyriausioji komanda nesurado jų raštuose nieko blogo!

Tai buvo tikrai nereikalinga bausmė.

Ir da viena "smulkmena." Kada Tully ir Irwin raštai buvo sulaikyti, Alleno divizija jų raštus pasiuntė rusų armijos komandai, kad ši peržiurėtų juos ir pasakytų, ar jie yra leistini. Na, o kada rusai siuntė savo korespondentų raštus amerikiečiams cenzuruoti?

Kaip sau norit, amerikiečiai perdaug save žemina taip pataikaudami bolševikams, kurie be Amerikos pagalbos senai jau butų žlugę.

Bostono žurnalistas dabar pašiepia generolą Alleną. Jisai sutinka praryti jo metalinę kepurę, jeigu jis įrodys tą žurnalistą rašius netiesą, nes ir rusai nieko blogo jo korespondencijoj neišskaitė.

Tie armijos komandai nemalonųs faktai dabar yra žinomi publikai tik dėl to, kad Amerika turi demokratiją, turi spaudos laisvę. Rusijoj to nėra; ten kad ir be jokio reikalo apkaltintas žmogus turi nukentėti.
talinę kepurę, jeigu šis įro-

Budinga, kad generolas Allen ir nebandė atremti jam daromus kaltinimus.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintėlis veikalas, kuris neužims jusų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryt, o ko nereikia, kad butų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jųs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas:"

Ką reiškia meilė ir iš kur ji pareina?
Kaip atsirado ir ką reiškia bučkis?
Ką reiškia "pirmosios nakties tiesė," kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?
Ką reiškia šliubinis žiedas? Balta jaunosios šlėbė? Jaunosios šydas? Ryžių barstymas jauniems ant galvų? "Medaus Mėnuo?"
Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš ištekėjimą kad nepadaryti klaidos?
Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?
Kas reikia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tą atvirai pasako "Teisingas Patarėjas."
Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausis kiekvienos šeimynos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patiekia įdomių informacijų.
Ar galima nustatyt busimo kudikio lytis iš kalno? D-ras Reeder sako, kad galima, ir "Teisingas Patarėjas" paduoda jo nurodymus, kaip tai padaroma.
Kodėl tulos moterys neturi vaikų, kad ir labai nori? "Teisingas Patarėjas" ir šitą klausimą atsako.
Kokius vyrus moterys myli? Kokias moteris myli vyrai? Arba kokios moterys neprivalo tekėti? "Teisingas Patarėjas" pasakys jums viską.
Kas reikia žinoti, kad vaikai butų sveiki ir gražus? Kaip turi užsilaikyti neščia moteris? Kaip reikia augnti kudikį?
Moteries anatomija ir fiziologija.
Kodėl kunigams turėtų but uždraustas kalbėt apie šeimyniškus reikalus?
Į visus šiuos klausimus "Teisingas Patarėjas" atsako aiškiai ir nieko neslėpdamas.
Knyga graži, su paveikslais, 223 puslapių, stipriais audimo apdarais.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Welliso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evoliucijos Pagrindai," McCabe'o "Civilizacijos Evoliucija," Boelsche's "Žmogaus Evoliucija," D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina $1.50 Užsisakykit "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS
636 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

Gerai pasisekė SLA piknikas

Praeitą nedėldienį SLA antras apskritys buvo surengęs pikniką Keistučio darže, E. Dedham, Mass. Piknikas nusisekė gerai. Mačiau apie 200 automobilių, kurie atvežė svečių iš Bostono ir iš tolimesnių vietų. Atrodo, kad piknike dalyvavo ne mažiau tukstanties žmonių. Ora pasitaikė geras, tai svečiai maloniai laiką praleido; kai kurie šoko grojant geram orkestrui. Buvo skelbiama, kad dalyvaus chorai, bet nežinia delko chorai nepasirodė. Tas negerai. Mes esame išsiilgę gražių lietuviškų dainų ir butų malonu jų kaip galima dažniau klausyti. Bendrai paėmus, piknikas atrodo visai nusisekęs, tvarka buvo gera, žmonės linksmus, oras puikus.

Buvęs.

Gryžta keturi lietuviai veteranai

Pereitos savaitės pabaigoje į Hampton Roads prieplauką, West Virginijoj, atplaukė keli laivai su Europos karo veteranais. Tarp jų buvo 54 Bostono ir apylinkių veteranai. Atlikus reikiamus formalumus jie bus paleisti aplankyti gimines.

Kartu su jais gryžta keturi lietuviai veteranai: Irving Šeštokas iš Dorchesterio, Juozas Malevičius iš Everetto, Stasys Kuodis iš Lowellio ir Stasys Kupraška iš Gloucesterio.

Ilgins požeminių geležinkelių tunelį

Miesto taryboje buvo pasiulyta nedelsiant ilgint požeminių geležinkelių tunelį —nuo Mawerick aikštės iki Day aikštės, East Bostone. Tunelio pailginimui norima skirt 5,000,000 dolerių.

Miesto tarybos sumanymą dar turės užgirti valstijos legislatura. Bet tai bus padaryta tik po Naujų Metų, kada bus pradėti atstovų ir senato rumų posėdžiai.

Trijų metų mergaitė laimėjo "Miss South Boston" titulą

South Bostono vaikučių kliube buvo suruoštas jaunų mergaičių kontestas už "Miss South Boston" titulą. Kontestą laimėjo trijų metų mergytė, Julė Kačinskaitė. Kontestą laimėjusios tėveliai gyvena 110 N Street, South Bostone.

Bostoniečiai matė paskiausį Amerikos lėktuvą

Bostono aerodrome pereitą ketvirtadienį buvo pademonstruotas paskiausis Amerikos lėktuvas, "P-59." Tai varyklinis (jet) kovos lėktuvas, greičiausias visam pasaulyje. Lėktuvą pamatyti buvo susirinkus apie 15 ar 20 tukstančių minia žmonių.

Tukstančiai veteranų atvyksta Bostonan

Į Bostono prieplauką kasdieną atvyksta vis daugiau laivų. Jais yra atvežami musų karo veteranai, kovoję prieš fašistinių agresorių ašį Europoje.

Vieni jų yra paleidžiami iš armijos, kiti vežami į Pacifiką, kovoti prieš japonus.

Tarp gražinamų veteranų yra geras skaičius lietuvių.

Bus smagus piknikas

Rugpiučio 26 d. prie Chauncy ežero, Westboro, Mass. įvyks didelis ir smagus piknikas. Jį rengia Lietuvai Remti Draugija. Pikniko vieta labai graži, prie puikaus ežero, o pasiekti ją irgi labai lengva, ji randasi prie pat didžiojo vieškelio tarp Bostono ir Worcesterio. Piknike bus trumpa kalbų programa. Piknike dalyvaus ir Bostono "Gabijos" choras, kurs padainuos keletą dainų. Su choru jau susitarta. Laukiama daug svečių iš Bostono, Worcesterio ir iš apylinkių.

"Vieno žmogaus karas perskiroms"

Brocktone gyvena uolus teisėjas, Harry K. Stone. Šiomis dienomis jis paskelbė "vieno žmogaus karą perskiroms." Teisėjas Stone mano, kad Plymouth apskrityje darosi "Sodoma ir Gomora" — vyrai meta savo žmonas ir reikalauja perskirų; moterys bėga nuo vyrų ir reikalauja perskirų.

Perskirų reikalaujantieji kaltintojai ir kaltintojos suranda "išgalvotų priežasčių," kodėl jie nebegali sugyventi. Teisėjas Stone mano, kad tokius kaltinimus turėtų ištirt prokuratura. Bet ar ji tirs, ar teisėjas laimės "vieno žmogaus karą"?

"Vaistas" nuo uodų

Vienas Bostono dienraštis praneša, kad armijos gydytojai surado "tikrą vaistą" gintis nuo uodų. Tai esąs aliejaus skystis, maišytas su chemikalais. Skystis tepamas ant odos ir veikia per 11 valandų.

Greitu laiku šis "vaistas" bus prieinamas ir civiliams.

Bažnyčioj teisybė?

Jonas Krukonis anądien susiginčijo su savo geru draugu. Ginčas iškilo prie bažnyčios. Krukonis aiškina, kad jo draugas pasigriebęs jį už sprando ir įvedęs į bažnyčią teisybės ieškoti. Kol kiti draugai pribėgo gelbėti, ginčas jau buvęs išspręstas. Jonas ginčo nelaimėjęs. Lietuviškas priežodis sako: bažnyčioje... visaip atsitinka.

Sunaikins ketvirtosios registracijos blankas

Rinktinės karo tarnybos ofisas praneša, kad buvo nutarta sunaikinti ketvirtosios registracijos blankas, pildytas 1942 metais.

Blankos bus nuvežtos į valstijos rumus ir ten sunaikintos.

Dabokit savas pašto dėžutes

South Bostone dažnai yra apvagiamos pašto dėžutės. Pasirodo, kad tai darbas jaunų palaidunų. Vienas toks vagišius jau suimtas. Pas jį rasta keturi čekiai, išvogti iš pašto dėžių, kuriuose yra paliekami laiškai.

Gausime naujas racionavimo knygeles

Kainų administracijos ofisas praneša, kad sekamą gruodžio mėnesį bus išdalintos racionavimo knygelės No. 5. Kainų administracija mano, kad tai bus paskutinė racijų knygelė.

Cambridge Lietuvių Piliečių Kliubo nariams

Lie os 29 d. įvyko Cambridge Liet. Piliečių Kliubo pusmetinis susirinkimas. Aš, žemiau pasirašęs, jame buvau apšmeižtas per J. Turauską-Trosky. Jis pasakė, kad aš apvogęs kliubą, o priedais mane apšaukė kraugeriu.

Keista, kad minimo kliubo pirmininkas J. Beleckas jam davė pilną valią—mane teršti.

Dalykas yra toks. Birželio 17 d. buvo sušauktas kliubo narių nepaprastas susirinkimas. Jis užtvirtino naują šio kliubo gaspadorių. Tuoj po susirinkimo pirmininkas Beleckis atėjo pas mane ir padavęs ranką tarė: "Užmirškim viską." Tą patį darė ir Turauskas, kuris pasakė: "Pranai, visi ginčai buvo tik kliubo reikalais: šiaip nieko ypatiško prieš tave."

Ir aš sutikau, kad reikia pamiršti viską, o naujam kliubo gaspadoriui linkėjau gero pasisekimo. Po to, birželio 29 d., įvyko Board Direktorių susirinkimas, kuriame buvo peržiurėtos knygos ir visos bilos. Aš atsilyginau kliubui ir buvo atmokėta mano kaucija. Taigi, viskas buvo peržiurėta, priimta ir užbaigta su manim, kaip gaspadorium.

Tai ko dabar nori kliubo pirmininkas J. Beleckas ir buvęs pirmininkas J. Turauskas-Trosky?

Cambridge Lietuvių Piliečių Kliubo nariai žino, kad man pradėjus eiti gaspadoriaus pareigas mėnesinė apyvarta budavo apie 1,200 dolerių. Man gaspadoraujant mėnesinė apyvarta pasiekė virš 5,000 dolerių. Pirm penkių metų, birželio 1 d., kliubo turtas buvo apie 6,000 dolerių, o man pasitraukus jis sudarė virš 65 tukstančių dolerių. Iš to gali but aišku, kad mano rekordas yra neblogas. Bet pp. Beleckas ir Turauskas-Trosky nepatenkinti, jieško priekabių.

Del paties kliubo gerovės nariai turėtų tuos savo viršininkus sudrausti, nes jie eina per toli.

F. N. Roman-Ramanauskas.

Pagavo milžinišką vandenų gyvatę

Bostono prieplaukoj buvo pagauta milžiniška vandenų gyvatė, turinti apie 90 svarų. Gyvatę pagavo Whin tropo istorikas Edward Snow. Budinga, kad buvo pagauta su paprasta meškere.

Priima laiškus į Pabalčio valstybes ir Lenkiją

Bostono pašto viršininkas Connelly praneša, kad paštas jau priima laiškus, adresuotus giminėms ir draugams, kurie gyvena Pabalčio valstybėse ir Lietuvoje. Jei laiško svoris neturi daugiau, kaip vieną unciją, reikia klijuoti 5 centų pašto stampą. Jei daugiau kaip viena uncija — 8 centų.

Bandė apiplėšti Arlausko krautuvę

Pereitą savaitę iš antradienio į trečiadienį nežinomi piktadariai bandė apiplėšti Arlausko-Skendalio krautuvę, ant 220 Broadway, So. Bostone. Piktadariai sulaužė vieną spyną, apdraskė duris, bet į vidų įsilaužti nebesuspėjo, pabėgo nepadarę piktadarystės.

Rep.

Išvyko atostogų

Drg. Ramanausko duktė Alma šį antradienį išvyko atostogų į Didžiųjų Ežerų sritį. Grįš ateinančią savaitę. Ramanauskai gyvena 125 Brooks Ave., Arlington.

Leido pakelti kainas kiaušiniams

Kainų administracijos ofisas praneša, kad jis davė leidimą pakelt kainas kiaušiniams. Pirmos rušies kiaušiniai dabar kainuoja 62 ir 65 centus už tuziną.

Lietuviai serga

Mykolas Mickevičius (Mitchell) sugryžo namo po sunkios operacijos ir jau pradeda išeiti ant gatvės.

Ladislavas Mickevičius veda kovą už gyvybę miesto ligoninėje.

Juozas Kveraga del kaulo sulaužymo ilgokai pasirgo. Jis jau sugryžo į cukernę cukraus virti.

Kazimieras Balkauskas pavirto su medžiu, kad net šonkauliai linktelėjo.

Juozas Ruseckas, namų taisytojas, kelintą savaitę turi atostogas lovoje ir gydytojo priežiuroje.

Kazimieras Armonas gydosi ambulantoriškai, bet dar nepasveiko.

Steponas Minkus biskutį pasirgo, biskutį pasigydė ir dabar jaučiasi, kaip naujas.

Napoleonas Balčius turi bėdos su nesveikomis rankomis. Gydosi.

Juozas Kuncevičius skundžiasi: akys temsta, galva užia, ausyse zvanija, liežuvis džiųsta,, ant krutinės sunku... O nemiegu, kad tu žinotum — per naktį trankausi. Nutariau — eisiu pas daktarą: geriau bus ar nebus, ale blogiau tai nebus.

Rep.

Blackout'as šunų lenktynėse

Revere šunų lenktynėse pirmadienį vakare įvyko užtemimas. Susirinkę žmonių buriai nematė, kaip šunes lenktyniavo paskui elektrikinius zuikius. Mat, sugedo šviesa, o tamsoje gal tik patiems šunims butų buve įdomu lenktyniauti. Lenktynės atidėtos, o 50,000 dolerių "beto" pinigų liko nepralošti.

Francine Kelley, 2 metų amžiaus mergytė, iš Dorchesterio, nukrito nuo trečio aukšto žemyn, bet nuvežus ją miesto ligoninėn, pasirodė ji visai nesusižeidusi, tik trupučiuką apsidraskiusi rankutes.

NUKIRTO 50 PRIEŠO LĖKTUVŲ

Šitie Amerikos lakunai užrašė ant savo lėktuvo šono skaitlinę "50." Tai reiškia, kad jie nukirto jau 50 japonų orlaivių.

Veteranai prašo bonuso

Jau 4,000 šio karo veteranų kreipėsi gauti musų valstijos skirtą veteranams bonusą po $100. Musų valstija skiria karo veteranams po $100 pinigais ir virš to buvę kariai galės gauti lengvomis sąlygomis paskolą įsikurimui biznyje ar žemės ukyje.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinantį nedėldienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1—Muzika

2—Birutės Radio Choras, vad. Valentinai Minkienei

3—Pasaka apie Magdutę

Po programos parašykite savo įspudžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. **S. Minkus.**

REIKALINGA VIETA DEL VAKACIJOS

Noriu važiuoti ant vakacijų pas paprastą farmerį, kur galima gauti ruimas, pieno, sviesto, surio ir kiaušinių. Malonėkite atsišaukti šiuo adresu: (33)
J. Narvish, 212 So. 1st St., Brooklyn 11, N. Y.

PARSIDUODA NUOSAVYBĖ DORCHESTERY

Vienas blokas nuo Franklin Parko, arti štorų, mokyklų ir gatvekarių. Vienas namas 2 šeimynų, spalvuotų koklių maudynės, virtuvės su šėpomis, visą namą dabar užima savininkas. Kitas namas 3 šeimynų: 5-6-6, karšto vandens šilima, elektra, open plumbing. Ir trijų aukštų banė su elevatorium, pavieniai garažai ir parking vieta; dabar yra 20 automobilių vietos yra daugiau. Per metus atneša $3,200.00 Savininkas išvažiuoja į Pietus, turi parduoti. Greitam pardavimui — $22,000. Kreiptis į savininką: Feinstein, 50 Union St., Boston. Tel. CAP-9200.

NAIKINAM BRUDĄ

(Bug Extermination)

Naikinam blakes, tarakonus, žiurkes, peles ir t.t. Nei rupesčio, nei vargo. (33)

DUDLEY EXTERMINATING CO.
94 Maywood St., Roxbury, Mass.
Tel. GARrison 3552

NAMAS IR 25 AKRAI MIŠKO

Moderniškas 6 kambarių namas, maudynė ir geras sun porch, įvesta garo šilima. Yra du garažai; vienas murinis dviem karam, kitas vienam. Yra 25 akrai miško. Gali but išparduotas lotais. Dauguma žemės prie vieškelio. Keturios mylios nuo City Hall. Pusė mylios nuo miesto linijos. Parsiduoda už $5,800 cash.

Kreiptis: 405 Stafford St., Worcester 3, Mass. (37)

Paskutinės Dienos Lenktynės
The MASSACHUSETTS
HANDICAP
Pridėta $50,000
Vaikai Neleidžiami
SUFFOLK DOWNS NATIONAL WAR FUND, INC. RENKASI
RUGPIUČIO 8 iki 11

Post Time 2:30 — 8th Race 6 P.M.

Tel. SOU. 4645
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL $10.
SOFT, CREAM-OIL PERMANENT $8.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
OTHER PERMANENTS FROM $5. TO $50
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorious Surroundings.
at
CASPER'S
Beauty Salon
738 E. Broadway, South Boston, Mass.
Hours: 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

KETVIRTIS ir KOMPANIJA
Gavom didelį siuntinį
BULOVA, GRUEN ir LONGINES LAIKRODŽIŲ
Tai yra vienintelė lietuviška auksinių daiktų krautuvė Bostone, kur galite šitų laikrodžių gauti.
Be to, mes turime daugybę visokių
Žiedų, Spilkų, Sagų, Plunksnų ir Papuošalų del visokių dovanų bei prezentų
Taisom, mainom ir perdirbam į naujausią madą laikrodžius, žiedus, plunksnas ir kt.
KETVIRTIS & CO.
312 Broadway, South Boston, Mass.
Tel. SOU 4649

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims Yra
SOUTH BOSTON CAFE
Vincas Balukonis, Savininkas
Pagamina gerus lietuviškus pietųs, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)
258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Reikalingos Moterys
Dišių plaut
$24 į savaitę su valgiu, arba $27 be valgio. Dirbt 6 dienas. Darbas pastovus ir vieta smagi. Kreiptis tuoj pas
BLINSTRUB'S
304 Broadway, So. Boston

BORIS BEVERAGE CO.
229 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokios rušies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkai:
Jonas Arlauskas ir Juozas Skendalis.
Telef.: SOU 3141.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUth Boston 1320

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
278 HARVARD STREET
kamp. Inman St., arto Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr Joseph A Gaidis
OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5
nuo 7 iki 9
Seredom 9 iki 12
ir susitarus
AKIŲ DAKTARAS
Ištaisau defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street
LAWRENCE, MASS.

Dr. Leo J. Podder
Iš Leningrado.
Specializuoja Vyriškų organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dieną nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570

Tel. SOU 2805
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dieną
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 27
BOSTON. Tlef. Lafayette 2371
arba: Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.
APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618